

Eszmeester

Az munka olcsóbb, gyorsabb,
gondosabb!

**A
barkács-
tapéta díszít
és eltakar
19-21. oldal**

86/7

Forgó tálaló

● Hangulatos és praktikus, kertben és lakásban egyaránt használható az asztalra állítható, forgó tálaló. Hidegtálak, köretek, flekken, kávé, tea, sütemények kínálásához mutatós a célszerű kisbútor, amelyen mindez elérhető közelségben van. Az anyagigénye kevés, ezért megéri, hogy akik elkészítik, tetszetős, hibátlan faanyagot használjanak.

Anyagok

Ma eredeti állapotában hagyjuk majd a faanyagot, akkor a tálaló sűrű erezetű vörösfenyőből a leg szebb, de mutatós lesz bármilyen egyenes szálú, nem göcsörtös fából is. Aki a sötétebb tónusokat kedveli, és be tud szerezni pl. dió- vagy tölgyfát, azt is használhatja. Szép és érdekes összeállítás, ha a lapokat sötétebb és világosabb anyagok-

ból állítjuk össze. Persze ebben az esetben nagyobb körültekintés, pontosabb és alaposabb munka szükséges.

Szerényebb lehetőségű ezermesterek legegyszerűbben rétegelt lemezből készíthetik el a lapokat. Így is van lehetőség a csinosításra. Ugyanis a kereskedelemben többféle faerezetű, öntapadós barkácstapéta kapható. A tapéta eltakarja az olcsóbb, de hibás fa felületét, tehát bármilyen anyagból is készíthetünk ízléses tárgyakat. Most egy munkai igényes tálaló (1. kép) kialakítását ismertetjük, de bemutatunk egy egyszerűbb kivitelűt is (2. kép), amelynek munkamenete azonos az előzőével.

Előkészítő műveletek

Kezdjük a forgóállvány anyagának előkészítésével. A megvásárolt és ízlés szerint kiválóított, azonos vastagságúra gyalult, kb. 20 mm vastag deszkaanyagot ragasszuk össze. Ügyeljünk arra, hogy a desz-

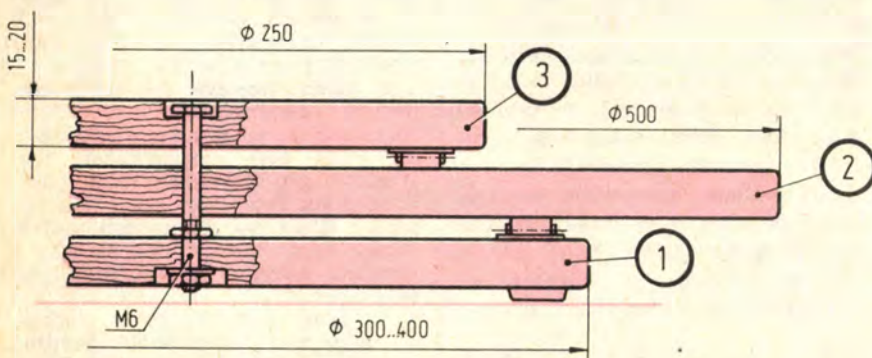
de kis ügyességgel körfűrészszel is megoldhatók. A tárcsák éleit gondosan csiszoljuk le, majd fogjunk hozzá az összeállításához.

Az alkatrészek

A talprésszel kezdjük az összeállítást. A tárcsa (1) széléhez közel — a felső lapján — készítsünk súlylesztékeket a 6 db, ún. fiókgörgő felszereléséhez. Ezt legcélszerűbb a görgők fémtalpának megfelelő, Forstner fúróval (5. kép) végezni. Ügyeljünk arra, hogy a súlylesztékek azonos mélységűek legyenek. Utána facsavarokkal erősítsük be a görgőket (6. kép). Nagyon fontos, hogy a görgők forgási tengelye a tárcsa középpontjára mutasson.

Az asztalrész (2) nem kíván különleges munkát. A felső lap (3) alsó részén a fiókgörgők felszerelését az alaphoz hasonlóan végezzük el.

Ha ezekkel a munkákkal megvagyunk, a felső lap középpontjában készítsünk súlylesztéket az összefogó csavar feje számára, majd egy

kák végein az évgyűrűk ellentétes irányú ívűek legyenek (3. kép). Ez azért fontos, mert az így összeragasztott anyag nem vetemedik.

A kialakított tömböket szalagfűrészszel, körfűrészszel (4. kép) daraboljuk kb. 20 mm-es lapokká. (A rétegelt lemezből elegendőek a 15 mm vastag lapok.)

A felfűrészelt részeket élragasztással egyesítjük. A ragasztó megkötése után vágjuk ki a körlapokat. Amint az a rajzon is látható, három lapra van szükségünk. Az alsó talprészre (1), magára az asztallapra (2) és a felső lapra (3).

A talprész (1) 300—400, az asztallap (2) 500, a felső lap 250 mm átmérőjű legyen. A kontúrok menti vágásokat legcélszerűbb dekopir fűrészszel vagy szalagfűrészszel végezni,

Ø6-os fúróval fúrjuk át. Az asztallapon (2) csak furatot kell kialakítani. A talprész (1) alsó oldalán is szükség van súlylesztékre az alátét és az anya részére.

Az élek és a felületek gondos átciszolása után a tárcsákat szintelen nitrolakkal kenjük be.

Csapágyazás

Az összefogó csavart egy M6-os hatlapfejű csavarból készítsük, melynek fejét reszeljük 3 mm magasra vagy köszörüljük. Ezt a megoldást azért választottuk, mert egy

Ezermester
SK

A MAGYAR
KOMMUNISTA IFJÚSÁGI SZÖVETSEG
KÖZPONTI BIZOTTSÁGÁNAK
BARKÁCSOLO FOLYOIRATA

1986. 7. szám, XXX. évfolyam
FOSZERKESZTO: SZÜCS JÓZSEF
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó
Vállalat

Felélős kiadó: Dr. PETRUS GYORGY
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révai
utca 16. Telefon: 116-660. Megjelenik ha-
vonta egyszer. Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a hírlapkiadásért és a
Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI, 1906
Budapest V., József nádor tér 1.) Közvet-
lenül vagy postautalvánnyal, valamint át-
utalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi
jelzőszámára.

Előfizetési díj: negyedévre 45,- Ft,
fél évre 90,- Ft, egész évre 180,- Ft.

Közlésre alkalmatlan kéziratokat, képeket,
rajzokat nem örzünk meg
és nem juttatunk vissza.

Index: 25 213

ISSN 0230-1407

86.2507/20-07 Zrínyi Nyomda
Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 78.

Felélős vezető: Vágó Sándorné
vezérigazgató

A tartalomból:

MUNKAFOGÁSOK	
Alapozás mázolás előtt	28
Parkettcsiszolás, -mázolás	32
CSALÁDI ÉS HÉTVEGI HÁZ	
Fakártevők	16
Kerti sütők	17
Rusztikus díszítőelemek	34
BEMUTATJUK	
A farostlemezt	8
A BNV-n látottakat	12
„Barkács-tapétát”	19-22
KISBÜTOROK	
Forgó tálaló	2
Gördíthető viráglépcső	38
AJÁNDÉK	
Divattáska hálóból	23
ELEKTRONIKA	
Számítógépprogram (Paletta)	5
Funkciógenerátor IC-vel	6
ESZKÖZOK, KIEGÉSZÍTŐK	
CB-hez hangterelő állvány	10
Féklámpa kerékpárra	15
„Gumi”-fogók	31
ÖTLETPARADÉ	
NEMZETKÖZI ÖTLETPARADÉ	27

Szerkesztőség:
Budapest VI., Desseffy u. 34. 1066
Telefon: 117-250

Postaküldemények:
Budapest Pf. 328. 1393

Telex: 22-6423

Olvasószerkesztő: Dobos Ferenc

Tervezőszerkesztő: Simó Sarolta
nyomdaipari üzemmérnök

Rovatszerkesztők:

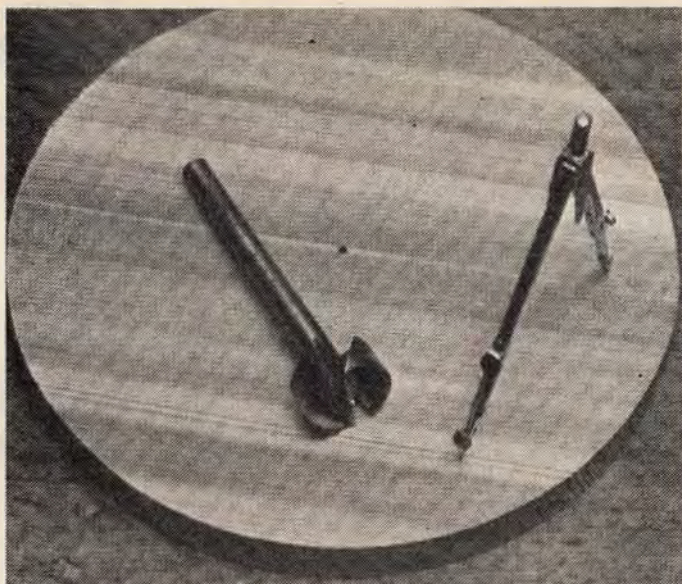
Schmidt Lászlóné gépészmérnök
Perényi József okl. gépészmérnök

Amtmanné Hédervári Zita
okl. belsőépítész

Folytatás a 4. oldalon

1986/7

5

Folytatás a 3. oldalról

speciális összefogó csavar kialakítása nehezen oldható meg barkács eszközökkel. A csavart felülről toljuk be a felső (3), majd a középső tárcsa furatába (2). Ha szükséges, a furatokat óvatosan tágítsuk fel annyira, hogy a tárcsák szabadon foroghassanak. A csavarra hajtsunk egy anyát és fűzzük fel az alsó tárcsát (1) is. Az egészet úgy állítsuk be, hogy amikor az alsó anyát — amely alá tegyünk alátétet is — meghúzzuk, a tárcsák szorulás nélkül könnyedén körbeforoghassanak. Mindkét helyen alacsony anyákat alkalmazunk.

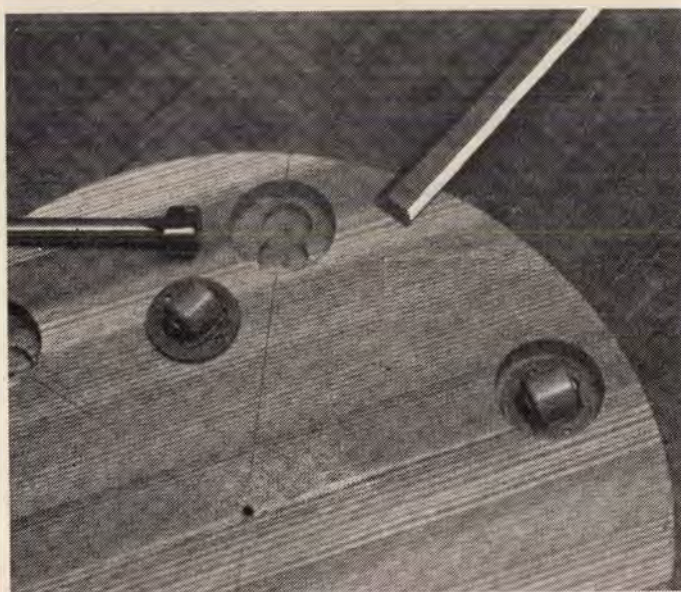
Akik tökéletesíteni kívánják ezt a „csapágyazást”, a két felső tárcsa furataiba készítsenek szorosan illeszkedő csőből perselyeket. Felhívjuk azonban a figyelmet arra, hogy ebben az esetben a tárcsák furatát feltétlenül fúróállványon kell elkészíteni, mert ha a furat nem merőleges a lapra, a görgőknek csak egy része fekszik fel a gördülő felületre és a tárcsa megszorul. A talprész alá tegyünk gumilábakat, hogy megelőzzük a tálaló elcsúszását.

Kialakítható egyszerűbb kivitelű tálaló is. Akik nem tartják szükségesnek a két elforgatható tárcsát, azok csak a két alsót készítsék el. Az összefogás a leírtakkal azonos.

☆☆

Sz. T.

6

Felhasználói

A Commodore 64-en dolgozóknak nyújtunk át az itt bemutatott listával egy hasznos felhasználói programot. Ugyan- is ennek a közkedvelt gépnek igen gazdag a színskálája — a feketét és a fehéret is beleértve — összesen 16-féle színt tud előállítani.

Mint ismeretes a keret színét a POKE 53280, a középmezőt a POKE 53281 és a karakterekét a POKE 646 utasításával tudjuk beállítani. Utánuk vesszõ, majd a színkód következik. Ezeket a színkódokat általában minden Commodore szakkönyvben megtaláljuk, a hozzájuk tartozó színek feltüntetésével. Ahhoz azonban, hogy ezeket használni tudjuk és kiválogassuk a harmonikusan összeillõket, jó, ha egymás mellett láthatjuk. Ezt a célt szolgálja az itt közölt PALETTA nevû program, melyben — fekete alapon — az egész színskála látható. Programjaink színösszeállításához jó, ha a gyûjteményünkben van egy ilyen szín-demo, mely bármikor kézbe vehetõ és sokkal könnyebb belõle kiválasztani a megfelelõ színeket, mint a leírás alapján.

A listán tízesével növekvõ számozást alkalmaztunk. A köztes sorszámú — tehát nem 0-ra végzõdõ sorok csak megjegyzések, melyeket a gép figyelmen kívül hagy, a program futásában nincs jelentõségük. Kizárólag könnyítésül adtuk, lemásoláskor kihagyhatók és csak a tízesével növekvõ számozást kövessük.

A programot a 10-es sorban, a képernyõ törlésével kezdjük (SHIFT + CLEAR HOME). Szimbóluma: inverz szív. A 20-as sorban beállítjuk a fekete alapszínt. A 30-as sorban a betûk színét bepókoljuk fehérre, amivel a PALETTA feliratot készítjük. A kurzormozgató gombnak idézõjelben történõ 13-szori beütésére a cím középére kerül (lásd REM).

A cím alatt három sor üresen marad. (Kurzormozgató, lefelé mutató nyíl 3-szor, idézõjelben. Szimbóluma: inverz Q-betû.)

A demonstráció célját szolgáló színes csíkok a hozzájuk tartozó kódszámokkal, két oszlopban, arányos elrendezésben, a képmezõ közepére kerülnek. Ezt úgy érjük el, hogy a kurzort jobbra mozgató billentyût idézõjel után négyszer lenyomjuk, utána a CONTROL és a 9-es számjegy együttes lenyomásával REVERSE ON, a szín kódszáma, kurzor ismét háromszor jobbra és 9 üres space, idézõjel zárva. (Lásd a listán a REM-et.) Így haladunk sorról sorra.

Figyeljük meg, minden páratlan sorban a bezárt idézõjel után még egy pontosvesszõt is találunk. Ez

PALETTA

program Commodore 64-hez

tiltja le a soremelést, tehát két színes csík a kódszámával egy sorba kerül. Tekintettel arra, hogy a 16 szín közül az egyik, a fekete maga az alapszín, a maradék 15-öt úgy helyezzük el, hogy a jobbra moz-

gató kurzor 12-szeri leütésével az utolsó csíkot középre hozzuk. Ez kizárólag esztétikai szempontból történt, gyakorlati jelentősége nincs.

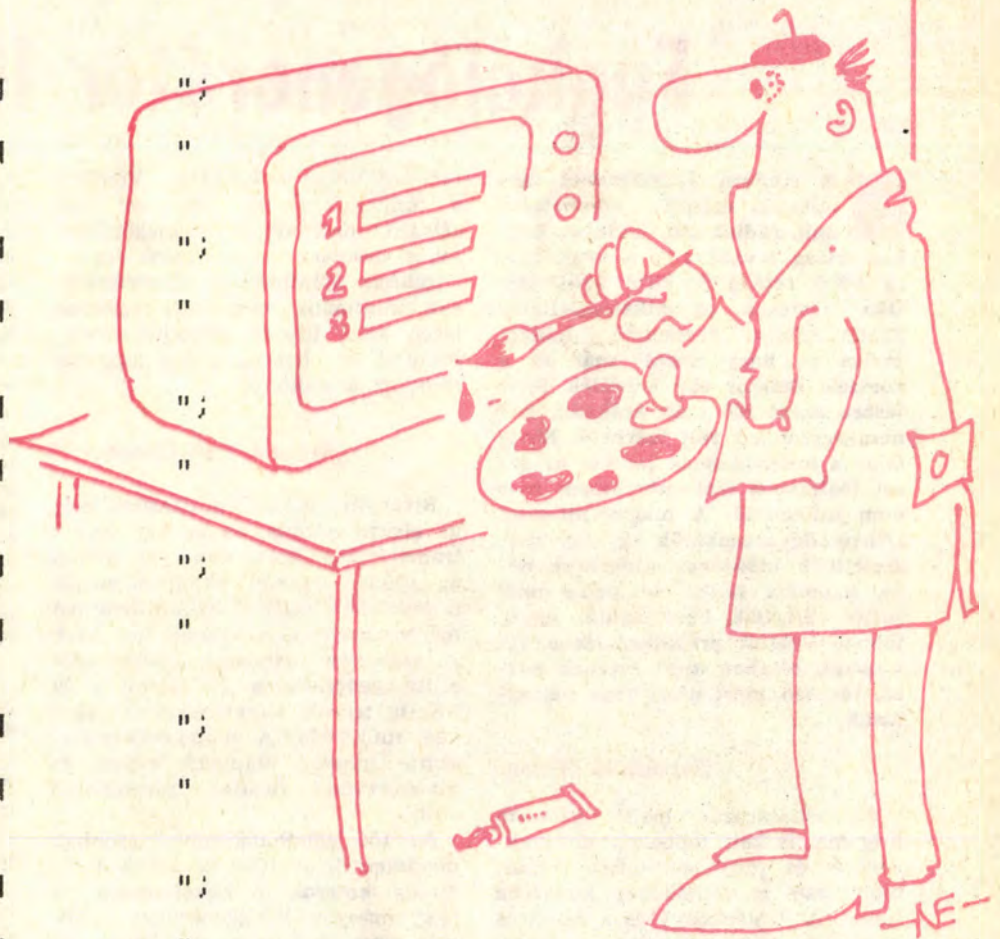
Amikor elkészítettük a programlistát, az üres space-ek helyén sem-

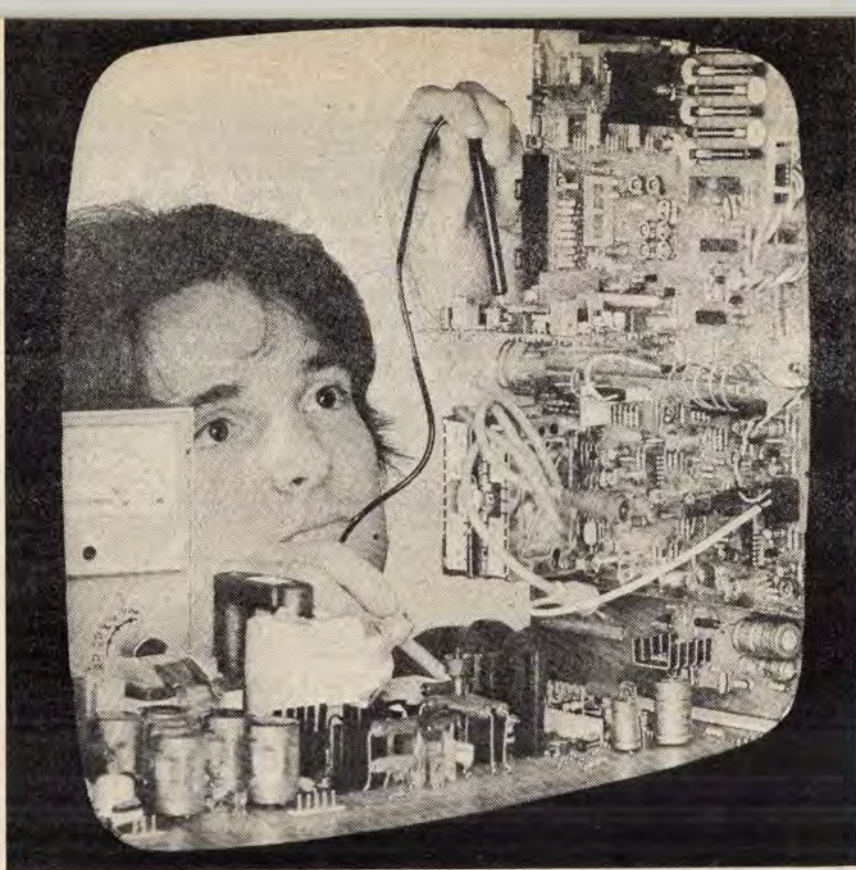
mit sem fogunk látni, de ha kiadjuk a RUN-parancsot, meglepetés ér bennünket! A RVS ON hatására a szóközök színes csíkokká változnak és mint a festőművész palettáján az összes, tubusból kinyomott festék, egymás mellett jelennek meg. Most már nincs más teendőnk, mint hogy kimentsük a programot és ha szükségünk van rá, kikeressük belőle a szükséges színeket, megjegyezzük a kódszámaikat és a programunkba építjük.

☆☆☆

C-g

```
PRINT"Q"
POKE53281,0:POKE53280,0
POKE646,1
PRINT"#####P A L E T T A"
REM *** KURZOR 13-SZOR JOBBRA ***
:
PRINT"#####1###"
REM *** KURZOR 3-SZOR LE, 4-SZER JOBBRA, RVS ON, SZAMJEGY
REM KURZOR 3-SZOR JOBBRA, 9 SPACE - A KET IDEZOJEL KOZOTT
:
1 POKE 646,2
) PRINT"#####2###"
) PRINT
) POKE 646,3
30 PRINT"#####3###"
10 POKE 646,4
20 PRINT"#####4###"
30 PRINT
40 POKE 646,5
50 PRINT"#####5###"
60 POKE 646,6
70 PRINT"#####6###"
80 PRINT
90 POKE 646,7
100 PRINT"#####7###"
110 POKE 646,8
120 PRINT"#####8###"
130 PRINT
140 POKE 646,9
150 PRINT"#####9###"
160 POKE646,10
170 PRINT"#####10###"
180 PRINT
190 POKE 646,11
300 PRINT"#####11###"
310 POKE 646,12
320 PRINT"#####12###"
330 PRINT
340 POKE 646,13
350 PRINT"#####13###"
360 POKE 646,14
370 PRINT"#####14###"
380 PRINT
390 POKE 646,15
400 PRINT"#####15###"
405 REM KURZOR 12-SZERR JOBBRA, RVS ON, SZAMJEGY, KURZOR 3-SZOR
JOBBRA, 8 SPACE
```


hez igazodva kibővítsék; így született a funkciógenerátor.

Egy korszerű funkciógenerátor sokféle alakú jeleket képes széles frekvenciatartományban változó módon előállítani. A követelmény minimuma szerint azonban legalább háromféle alakú jeleket kell produkálnia: szinuszos, négyszög és háromszög alakúakat. A frekvenciatartománnyal szemben támasztott követelmény is megnőtt, ez részben az alsó és felső határának kiterjesztésében nyilvánul meg. Egy valamirevaló funkciógenerátornak a 15 Hz-től a 40 kHz-ig terjedő frekvenciatartományban „illik” működni. Ennél azonban még a legegyszerűbb generátorok is többet tudnak. A mostani például 12 Hz-től 70 kHz-ig működik és ebben a frekvenciatartományban szimmetrikus négyszög, háromszög és szinuszos alakú jeleket állít elő.

Igy működik

Mint említettük, a funkciógenerátor mindössze egy 4049 típusú, hat

Funkciógenerátor IC-vel

A modern áramkörök tartalmazó erősítők, magnetofonok, rádiók stb. javítása, karbantartása továbbra is a megoldásra váró feladatok közé sorolható. Oka nemcsak az alkatrészellátás akadozásában keresendő, hanem abban is, hogy elmúlt már az a korszak, amikor egy készülék javítására szánt idő nem órákban, hanem percekben volt mérhető. Röviden: a hosszadalmas javítás az ezzel foglalkozó szakembereknek már nem kifizetődő. A magas műszaki színvonalú áramkörök egy-egy összetettebb hibájának kiderítése néha napokba telik, ezt pedig nem sokan vállalják. Ezért azután egyre többen maguk próbálkoznak a javítással, részben mert értenek hozzá, részben mert nincs más választásuk.

Sokoldalú műszer

Az elhatározás mellé azonban még más is kell, többek között szakismeret és megfelelő műszer. Ezek hiányában a vállalkozás kudarcba fullad. A jó gépkönyv és a részletes kapcsolási rajz, valamint az áramkörismeret többnyire megvan, azonban hiányoznak a műszerek, pedig a legtöbb hiba egyszerű eszközökkel is kimutatható. Az e cikkünkben bemutatott IC-s funkciógenerátor egy egyszerű, gyorsan elkészíthető, sokoldalú segédeszköz, ami képes pótolni a javítások során

hiányzó drága műszereket. Emellett a funkciógenerátor még sok más célra is használható, a megépítését tehát nemcsak a javítással foglalkozóknak ajánljuk. Az alkatrészigénye minimális, mindössze egyetlen olcsó MOS IC-vel működik, mondhatnánk azt, hogy a doboz drágább, mint az áramkör.

„Születési körülmények”

Bizonyára sokan emlékeznek még az elektroncsöves, és az azt követő tranzistoros korszakra. Az abban az időben készült hangfrekvenciás áramkörök egyik nélkülözhetetlen mérőműszere a hanggenerátor volt. A szabályos szinuszos jeleket előállító generátor a 20 Hz-től a 20 kHz-ig terjedő hangfrekvenciás sávban működött. A hanggenerátorral szinte minden alapvető mérési és hibakeresési feladat megoldható volt.

Az idő előrehaladásával azonban megjelentek az IC-k és velük a digitális korszak is beköszöntött. A hagyományos hanggenerátor ekkor már nem volt elegendő, hiszen az audiókészülékek kiléptek a klasszikus hangfrekvenciás tartományból, és bennük a digitális technika szinuszosztól eltérő formájú jelei is megtalálhatók. A legkézenfekvőbb megoldásként kínálkozott, hogy a hagyományos hanggenerátor szolgáltatásait a megváltozott igények-

invertert tartalmazó CMOS IC-vel működik. A kapcsolási rajzon mindegyik invertert egy számmal jelöltünk. Az 1-essel jelölt integrátor kapcsolásban működik. A négyszögjelek és ezzel együtt a másik két alakú is, a K1-es kapcsoló állásától függően két frekvenciatartományban állíthatók be. A kapcsoló 1-es állásában a 33 nF-os kondenzátor hatására a jelek frekvenciája 12 Hz-től 1 kHz-ig terjed. Ez a frekvencia a 2-es állásban, amikor a 390 pF-os kondenzátor iktatódik az áramkörbe, 1 kHz-től 70 kHz-ig terjed. Egy-egy tartományon belül a frekvencia a P1-es, 2 Mohmos, logaritmikus karakterisztikájú potenciométerrel folyamatosan változtatható.

Az integrátor keltette jeleket a 2-es és a 3-as inverterre épülő Schmitt-trigger formálja szabályos és szimmetrikus négyszögűeké. A szimmetriát a P2-es, 1 kohmos trimmer-potenciométerrel lehet beállítani. A K2-es kapcsoló 1-es állásában a generátor négyszögjeleket szolgáltat, a 2-es állásban pedig háromszögűeket. Ez utóbbi formájú jelek végleges alakjukat a 4-es inverteren keresztül kapják meg. A 4-es inverter kimenetéhez kapcsolódik a szinuszos jelformáló is, ami két 4148 típusú szilíciumdióddal működik. A torzítatlan jelalakot a P4-es, 47 kohmos trimmer-potenciométerrel kell beállítani. A generátorról a háromszögűekből for-

mált szinuszos alakú jeleket a K2-es kapcsoló 3-as állásában vehetjük le.

A generátor kimenetét a 4049-es IC két utolsó, a párhuzamosan kapcsolt 5-ös és 6-os inverterre épülő áramköri részlet képezi. A háromféle alakú jelek amplitúdóját a P3-as, 10 kohmos potenciométerrel szabályozhatjuk. A generátor 6 voltos telepfeszültség mellett maximálisan 1,2 voltos, csúcstól csúcsig mért nagyságú jeleket képes előállítani. A P3-as potenciométerrel ezt a nagyságot folyamatosan szabályozhatjuk, egészen a nulla kimenőszintig.

A funkciógenerátor — amint az a kapcsolási rajzáról is kitűnik — egy integrátorból, egy Schmitt-triggerből, egy diódás jelformálóból és két illesztőerősítőből áll. Az ehhez szükséges áramkörök egyetlen 4049-es IC-ben vannak. A generátor 6 V-ról működik, és a teljes fogyasztása alig haladja meg a 18 mA-t.

Az áramkör elkészítése

A funkciógenerátor leggyorsabban és legegyszerűbben univerzális nyomtatott áramköri lemezre szerelve készíthető el. Ezt a technológiát részletesen ismertettük az EM 1986/1. számának 36. oldalán talál-

ható cikkben. A lényege az, hogy az alkatrészeket a nyomtatott áramköri lemezen előre gyártott helyekre tesszük. A felesleges fóliacsíkokat, illetve az általuk alkotott átkötéseket vakfuratokkal szakítjuk meg.

Az áramkör összeállításakor úgy érünk leghamarabb célhoz, ha a jelalakok szerint haladunk. Elsőnek természetesen az 1-es inverterrel működő integrátort kell elkészíteni, mert arra épül az egész áramkör. Ehhez kapcsoljuk aztán a 2-es és a 3-as inverterre kerülő Schmitt-trigger, egészen a K2-es kapcsolóig. Akinek van oszcilloszkópja, az máris ellenőrizheti a jelalakot, illetve megkezdheti a szimmetria beállítását. Az oszcilloszkóp frekvenciáját, vagy az időalapot 0,2 milliszekundura, az érzékenységet pedig 0,5 voltra állítsuk.

A következő lépésben a háromszögek kialakítását kövessük. Az ehhez tartozó illesztőerősítő a 4-es inverter, az áramköri rész egészen a K2-es kapcsolóig tart. Harmadiknak a két diódás jelformálót vegyük, az is a kapcsolóig tart. Végül a két párhuzamosan kapcsolt inverterhez tartozó kimeneti részt készítsük el. Az egyes fokozatokat már menet közben érdemes ellenőrizni, illetve beállítani. Ugyanis így az elkötések azonnal és még időben kiderülnek. A funkciógenerátort egyaránt táplálhatjuk telepről és hálózati táp-

egységről. A telepfeszültséget két, párhuzamosan kapcsolt kondenzátorral, egy 100 nF-ossal és egy 10 μ F-ossal szűrjük. Ezeket a kondenzátorokat a tápegységben levőkön kívül is be kell építeni.

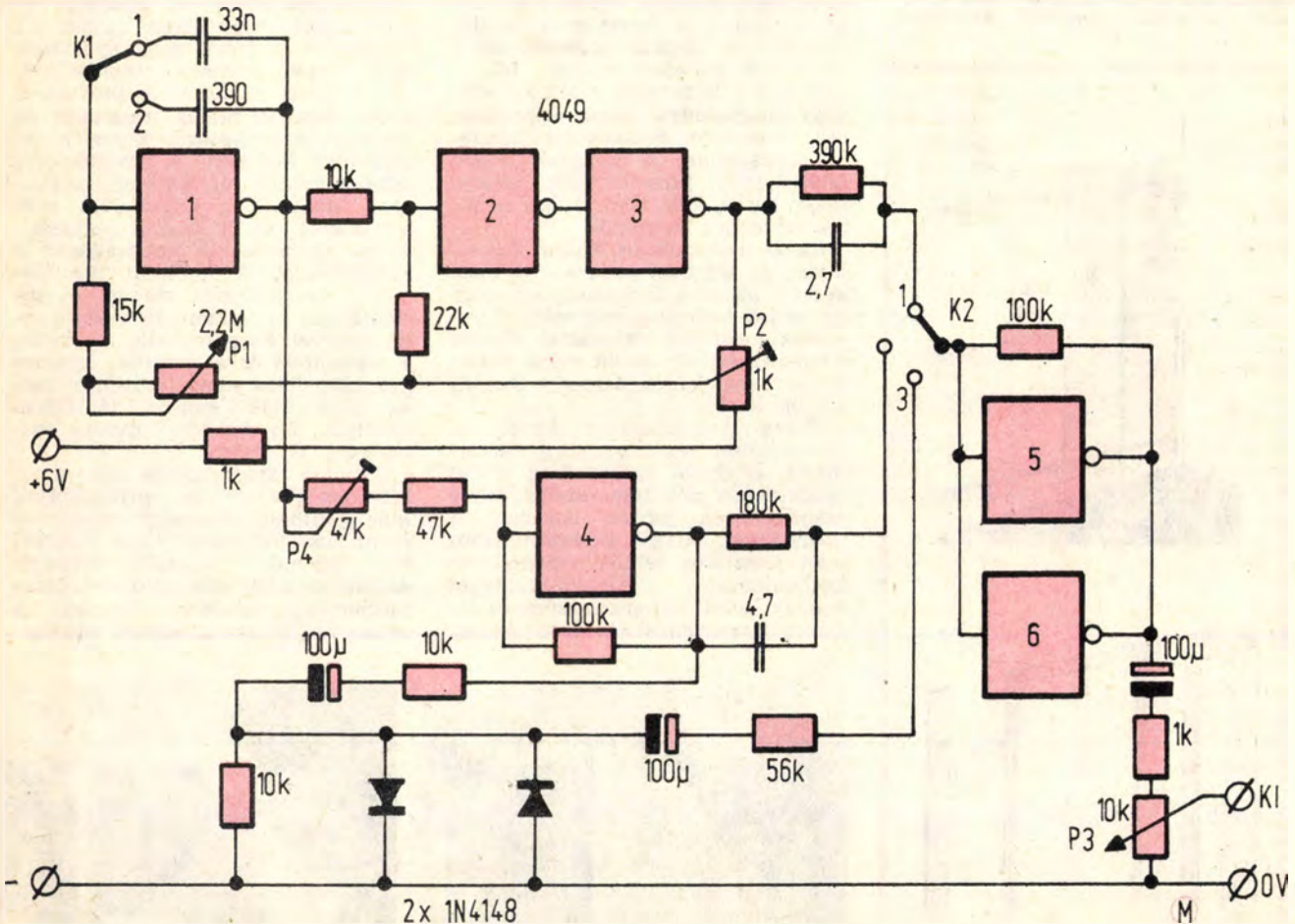
Hogyan használjuk?

A háromféle alakú jeleket széles frekvenciatartományban előállító funkciógenerátort a bevezetőben említett szervizelési célokra és azon túl még sok egyébre is használhatjuk. A szervizmunka esetén a vizsgált készülék bemenetére vezetett szinuszos jelek követésével a hibás fokozat gyorsan behatárolható. A funkciógenerátorral a frekvenciaátvitelben jelentkező hibák szintén széles határok között megállapíthatók.

A négyszög alakú jelekkel digitális áramkörök ütemjelét pótolhatjuk. Ezt lassítva is megtehetjük és így az eltérések könnyebben észrevehetők. Ugyancsak négyszögjelekkel deríthetők fel az erősítők tranziensjelátvitelében jelentkező hibák. Vég nélkül lehetne sorolni, hányféle módon és mire lehet a funkciógenerátort használni. Aki megépíti, az rövidesen tapasztalhatja, hogy milyen hasznos műszerhez jutott.

★★★

M. G.

A lombo- és tüvelvű természetes faféléből nyert fűrészelt áruk mellett egyre nagyobb szerepet kapnak a bútorgyártásban a fahelyettesítők, az úgynevezett agglomerált termékek. Ezek: fa, forgács, faapríték, fűrészpor vagy egyéb cellulóztartalmú anyagokból, ragasztó hozzáadásával, melegen préseléssel készülnek. Ilyen termékek a faforgács lap, a pozdorjalap (len és kender alapanyagból), valamint a farostlemezek.

A farostlemezek

nagy csoportját még tovább osztályozhatjuk. A térfogatsúly szerint lehetnek: szigetelő, félkemény, kemény, extrakemény farostlemezek. A feldolgozáskori felület kiképzése szerint pedig megkülönböztetünk natúr, lakköntött, fólianyomásos, úgynevezett laminátos és erezetnyomásos farostlemezt.

A farostlemez részletes gyártási technológiáját a barkácsolónak nem szükséges ismernie. De nem árt ha tudja, hogy a farostlemezgyártás legfontosabb művelete, a fa rostosítása, mert az aprítékfeldolgozástól függ, hogy a táblák milyen minőségű farostlemezzé válnak.

A finom foszlatott faanyagot kötőanyaggal és víztaszító anyaggal keverik össze. Ezt a ragasztós masszát fémhálóra terített futószalag viszi tovább, végül préhengerek nyomják össze a kívánt vastagságúra. Ezért a „natúr” farostlemez egyik oldala sima felületű, a másik oldalán pedig a fémháló okozta szil-

1

A farostlemez

talenyomat látható. A natúr lemezek kettős „szitanyomott” felülettel is készülhetnek.

A harmadik felületkezelési eljárás eredménye a

laminátos

A farostlemez felületek

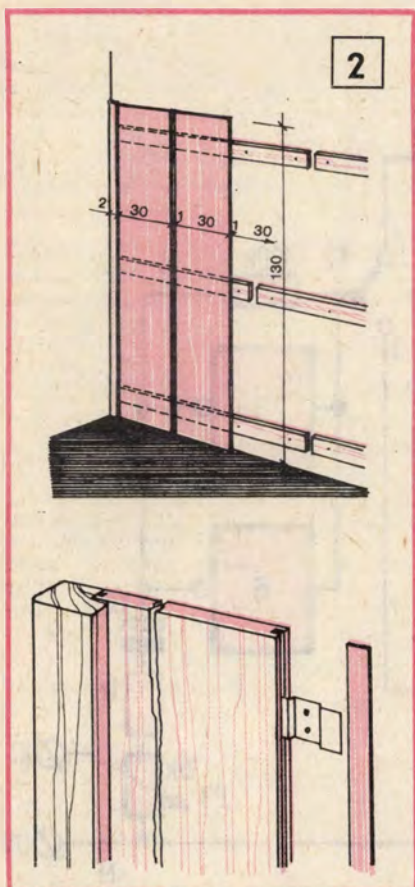
egyik felületkezelési eljárása a lakkozás. Ennél a farostlemez felületére először alapozó masszát, akrilát alapú festéket visznek fel. A lakköntött módszerrel matt, selyem- vagy magasztényű lapok készülhetnek, amelyeket **Molakk** fantáziánéven árusítanak. A műanyag lakkal felületkezelt farostlemezek fekete, fehér, sárga, kék, zöld, drapp és piros színekben kaphatók.

Az erezetnyomásos **Mofur** farostlemez az előzővel azonos eljárással készül, azzal a különbséggel, hogy az utolsó lakkréteg felvitelét faerezetnek megfelelő rajzolatokkal ellátott nyomóhengerrel végzik el. A rajzolatnak megfelelően bármely fautánzat elérhető.

Motex fantáziánévet kapott a textilrátés, textilnyomásos farostlemez, amelyből valószínűleg többet rendelnének a Tűzép-vezetők, ha a nagyközönség jobban ismerné. A nyers színű, világos árnyalatú, finoman plasztikus felület nagyon szép burkolóanyag. Almennyezetként éppúgy, mint falburkolatként esztétikus, természetesként ható anyag.

farostlemez. Ez a felületképzés úgy történik, hogy a lemezt Melamin-formaldehid gyantával átitatott dekorfilmmel (köznyelven „fóliával”) vonják be. A fóliát nagy nyomáson és hőmérsékleten, síkprésekben nyomják az anyagra. A présben a papírt bevonó anyag megömlik és kemény bevonóréteget képez a farostlemez felületén. A bevonóanyag lehet egyszínű, mintás vagy fautánzatú. Használható mindenütt, ahol a tetszetős külsőn kívül a vegyszer-, a hő- és a magas kopásállóság a követelmény. A laminált farostlemezek készülhetnek magas- és selyemfényű kivitelben. **Modekor** fantáziánévvvel forgalmazzák. A natúr, a lakköntött és a laminált lemezeket 2500×1250 mm, 2750×1600 mm és 2750×2140 mm-es táblákban gyártják; 2,5 mm-től 7 mm-es vastagságig (1. ábra).

A natúr farostlemezek újfajta felületkezeléseivel is próbálkoztak már. Allítható szélességű horonymaróval vonalrajzolatot vagy raszterhálót martak a táblákba. Képesek például a teljes táblafelületre parafaörleményt préselni. Nemcsak a lemez hő- és hangszigetelő képessé-

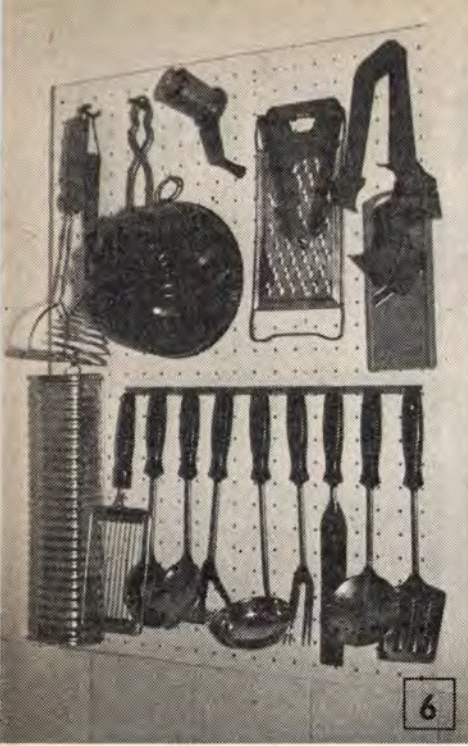
2

3

4

ge javulna, hanem egy tetszetős, anyagszerű felülettel bővülne a farostlemez-repertoár.

A jelenleg gyártott farostlemezeket az Erdért- és a Tüzip-telepek forgalmazzák. Budapesten például a Díószeghy Sámuel utcában gépi fagymunkálást, és méretre vágást is vállalnak. Akik azonban kevesebb munkával szeretnék elérni ugyanazt az eredményt, félkész termékekhez is hozzájuthatnak.

Az sk. tevékenység keretében is jól használható burkoló a **farostlemez lambéria**. Ez a termékcsalád különböző színekben, többféle fafajánál, 4 m²-es egységcsomagokban kapható. A lambéria 30 cm széles, 130 cm hosszú burkolatelemekből áll, melyek hosszoldalán 6×3 mm-es horony fut a vendégcsap részére. A vendégcsap csak horonytakarásra szolgál. Az egységcsomagban a burkolatelemek és horonytakaró léceken kívül 0,3 mm-es acéllemezből lehajlított rögzítők is találhatóak. A táblásított burkolatot léchevederék segítségével lehet falra helyezni.

Az elemek elhelyezésekor arra vigyázzunk, hogy a burkolat szellőzni tudjon. A vízszintes helyzetű párnafákat (szerelőléceket) úgy csavarozzuk fel, hogy az 1,0–1,20 m hosszú lécek csatlakozásainál hagyjunk 2–3 cm-es hézagot (2. ábra). Az 1,30 m burkolat alá három sor szerelőléceket erősítünk. Ezek keresztmetszete 35×16 vagy 40×20 mm legyen. A szerelőlécek egymástól kb. 40 cm-re legyenek. Falba rögzítésük műanyag tiplibe hajtott csavarokkal történjen. A három sor szerelőlécek

közül az egyiket középen, a két szélsőt pedig úgy csavarozzuk fel, hogy a burkolat széleitől 5–5 cm-re visszaálljanak.

A falba csavarozott párnafákra acélrögzítővel csavarozzuk fel a burkolatelemeket (3. ábra). A hajlított acéldarabokat három helyen csavarozzuk a párnafákhoz, a vendégcsapot illesszük a horonyba, majd a másik hosszfelére toljuk rá a következő csatlakozó elemet (4., 5. ábra)*. A befejező darabnál ne használjunk acélrögzítőket, hanem az utolsó elemet három helyen szegjük a párnafákhoz. (Záróléccel fent, lent és oldalt is lezárhatjuk.) Vendégcsapokat, vagyis a horonytakarókat a hátoldalukon érdemes egy kicsit megcsiszolni. Pontosabban az élükből ferde szögben úgy lecsiszolni, hogy könnyebben beletolhassuk a horonyba. A farostlemez lambéria nemcsak könnyen tisztántartható, esztétikus, hanem a szerelésével is könnyen boldogul egy laikus is.

Végül bemutatjuk a **Moper** néven újból kapható perforált farostlemezt. Általában 2500×1250 mm-es táblákban gyártják, fehér, fekete, narancssárga, piros, zöld színekben. Az egész táblát Ø4 mm-es furatsor borítja, egymástól 20 mm távolságra. De külön megrendelés esetén a furattávolság az igénynek megfelelően változtatható.

A perforált

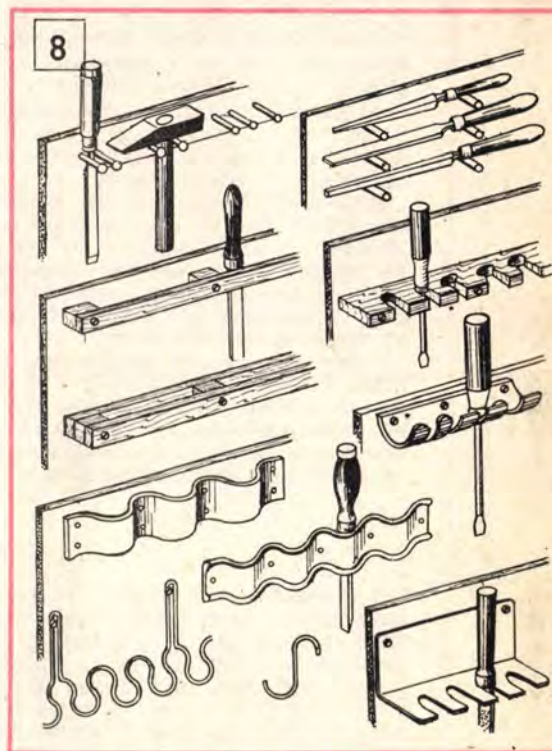
farostlemez járműburkolatként, hangtompító (akusztikus) mennyezetként, inkább csak középületekben alkalmazták. Pedig a perforáció miatt olyan lehetőségek rejlenek benne, amelyeket sokkal jobban lehetne hasznosítani. Lehetne olyan beépített szekrényeket gyártani, ahol a szekrényajtók perforált farostlemezből készülének. A jelenleg gyártott gardrób szekrények fenyő keretszerkezetére 3 mm vastag farostlemez ragasztanak, majd alapozzák és két réteg festéket, valamint egy réteg fedőzománcot hordanak fel.

A perforált lemez felhasználásával a festőmunka a tizedére csökkenne. A perforáció pedig lehetővé tenné, hogy az egyébként is zárt helyiségben lévő szekrényekben elhelyezett ruhák szellőzni tudjanak. A keret készítése talán nagyobb pontosságot követel, de a perforált felületet nem kell 3–4 évenként átfesteni, mint a mázolt ajtókat.

A perforált lemez nemcsak a szellőzés és légszűrő szempontjából kiváló, hanem különféle tárgyak, eszközök tárolására is ideális felületet jelent.

A háztartásban sok olyan konyhai eszköz van, amelyeknek nincs helyük a polcon vagy a fiókban, de jó ha kéznél vannak. Falra erősített perforált táblán, a lyukakba kampókat akasztva elhelyezhetjük a konyhában nélkülözhetetlen használati tárgyakat (6. ábra).

* A szerelést próbalapokon (mintakollekció) mutatjuk be.

Szerszámok tárolása is lehetséges perforált lemezből készített szerszámosszekrényben vagy a konyhaihoz hasonló falitáblán. Ebben az esetben a perforált lemez hátoldalára enyvezzünk vagy csavarozunk 40×25 mm-es fenyőkeretet. Tiplik segítségével erősítjük a falra, és az elhelyezésre szánt szerszámok nagyságának megfelelően a furatokba dugjunk akasztókampókat.

Erősebb huzalból magunk is hajlíthatunk S-alakú kampót. A perforációba helyezett akasztók helyét szerszámcsere esetén változtatni tudjuk (7. ábra). Fixen elhelyezett szerszám tartót is készíthetünk, pl. 1,5 mm vastag acéllemezből. Egy, kb. 50 mm átmérőjű gömbfára (kapa- vagy lapátnyélre) hajlítsuk rá az acéllemezt. Az ilyen és hasonló akasztóhorgokon (8. ábra) könnyen hozzáférhető módon elhelyezett szerszámok segítségével a munka is gyorsabbá válik.

A. Hédervári Zita

Hangterelő asztali állvány

Tartósabb, „stabil” üzemű használat esetén (pl. télen), sokan megelégednek azzal, hogy a CB-készüléket a felerősítő kengyelre támasztva helyezik az asztalra. Ez a megoldás több szempontból is helytelen. A beépített, kis teljesítményű hangszórót erősen tompítja az asztallap közelsége, kezelés közben a készülék könnyen megcsúszik, megfelelő tartó hiányában a mikrofon az asztalon hever.

A felsorolt hátrányokat kiküszöböli egy, néhány órányi munkával elkészíthető állvány. A tartókeret belseje hangterelő csatornának van kiképezve, így a készülék hangja is javul.

Miből, milyent?

A rajzon és a képen (1) látható állvány STALKER IX-hez készült, de a csatlakozó méretek megváltoztatásával bármely más típusúhoz is alkalmazható.

Az állvány anyagául fát használtunk, mert az általában mindig beszerezhető. A fa könnyen munkálható és még a barkácsolásban kevésbé jártasak is sikeresen készíthetik el a szerkezetet.

Akik megelégednek az itt bemutatottnál még egyszerűbb tartóval is, azok számára ötletként a képen (2) látható megoldást ajánljuk. Itt két régi műanyag lábat használtunk, melyeket fém távtartók kötnek össze. A készülék felerősítése az eredeti tartókengyellel oldható meg. A mikrofon részére az állvány bal oldalán látható tartót készítettük (3. kép).

Természetesen még más változat is lehetséges. Kinekinek ízlése, gyakorlata vagy a meglévő anyaga szerint. Az elkészítésre ajánlott állvány (melynek részletes műhelyrajzát is közöljük) anyaga 10, ill. 12 mm-es rétegelt lemez. De hasonló vastagságú deszka is megfelelő, ha az van az „anyagraktárunkban”.

Keret és hangterelő

A munkát a két oldalfal (1) felrajzolásával kezdjük. Körvonalait megszerkesztéséhez kiindulásul a mellső, felső csúcsonál (A) az egymásra merőleges élvonalat vegyük. A két oldalfal esetleges kisebb eltérését csiszolással javíthatjuk. A két rész pontosan azonos legyen! Akik még jobban meg kívánják dönteni a készüléket, azok az oldalfal felső fő méreteinek betartásával növeljék meg a mellső él magasságát. A közvetlenül csatlakozó szűrőt (pl. HF 12) használók ebben az esetben vegyék figyelembe annak méreteit is.

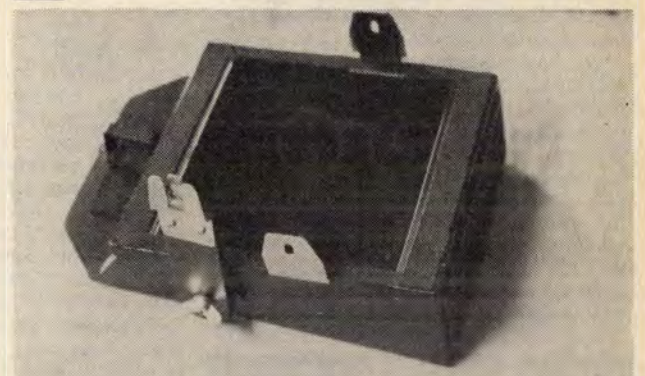
Következik a merevítő lemez (2) és a lécek (3, 4, 5) kis hosszanti ráhagyással történő leszabása. Gondos lecsiszolás után mindegyiket pontosan illesszük az oldalfal (1) kivágásaiba. A keret darabjait ragasztó és lehetőleg facsavarok együttes alkalmazásával, a szélességi méretek betartásával erősítsük össze.

A ragasztó megkötése után a lécek végeit csiszoljuk az oldalfal síkjába. Az elkészült keretet színes vagy színtelen, lehetőleg nitrolakkal fessük be. Tetszetős megoldás az is, ha a színtelen lakkal alapozott keret külső részeit öntapadós tapétával vonjuk be.

Ezután kisméretű facsavarokkal erősítsük be a már előre leszabott és meghajlított hangterelő lemezt (7). Anyaga alumínium vagy más fémlemez lehet, melynek belső felületére (8) ragasszunk filcet vagy szövetanyagot. Ez észrevehetően javítja a készülék hangját.

A felerősítő fűleket (6) megcsiszolt, felpolírozott alumínium- vagy rézlemezből, esetleg az elkészítés után lefestett vaslemezből készíthetjük. A fűleket facsavarokkal rögzítsük az oldalfalak (1) felső élén kialakított mélyedésbe. Felerősítéskor vegyük figyelembe, hogy a két fül belső felülete között 190 mm távolság legyen.

Ezt követően a keret felső, a készülék aljához illeszkedő felületeire, valamint a fűlek belső oldalára ragasszunk filcet. Ezzel kerüljük el a készülék festésének megsérülését.

Mikrofontartó

Két részből (9, 10) áll a mikrofontartó kis szerkezete. A felső (9) lehetőleg kemény rézlemezből készüljön. Ezt ugyanis nem célszerű festeni, mert használat közben a mikrofon tartógombja hamar lekoptatná a festéket. Ezért jobb, ha a fémlmezt csiszoljuk, ill. polírozzuk (az igényesebbek be is krómozthatják).

A tartó alsó részét (10) egy alátétlappal (11) kissé elemelve, facsavarok erősítik a keret bal oldalára. A felerősítés egy M5-ös kapupántcsavarral és szárnyas anyával oldható meg. Így lehetőség nyílik arra, hogy használaton kívül, vagy szállításkor a kiálló tartót a keret mellé fordíthassuk. A két részt (9, 10) szegecseléssel vagy két M3-as csavarral erősítsük össze.

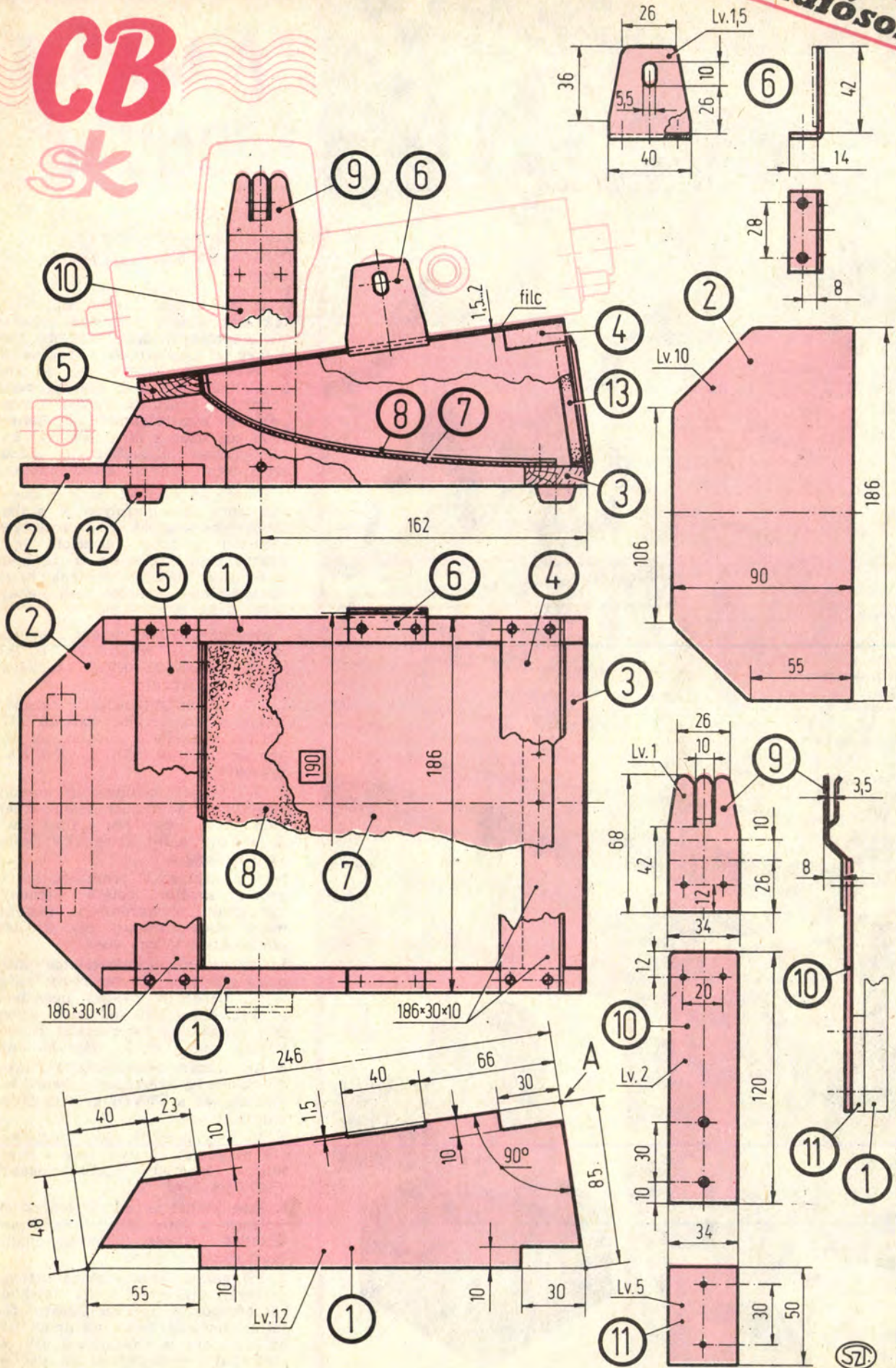
Az elkészült állvány alsó összekötő részeire (2, 3) csavarozunk gumilábakat (12) vagy vastagabb gumilapokat.

A hangterelő csatorna nyílására díszrács (13) szerelhető. A talp hátsó részénél, a kereten túl erős részre (2) egy kisebb méretű (pl. MF 11) szűrő helyezhető. Akik ezt a lehetőséget nem kívánják kihasználni, azok elhagyhatják a 2. sz. lap keskenyített részét.

Szulyovszky Tibor
19-9-22

CB

sk

A tavaszi BNV-n láttuk

Az idei tavaszi BNV-n mutatkoztak meg először a sokéves fejlesztés eredményei. Igen korszerű termékek bő kínálatában válogathattunk az érdeklődő. Először vált a piac kínálativá, azaz nem egy-egy, majd valamikor gyártásra kerülő mintapéldányt mustrálgathattunk, hanem több cég azonos célú termékei közül valóban válogathattunk. (Lásd: alpesi-római cserép, ajtók-ablakok.)

Hátrányos viszont, hogy a licenccel (és a devizaárfolyamok, szabályozó vámok-adók) miatt a kooperációban gyártott termékek igen drágák (ferde felvonó). S az, hogy a nyugati kiállítók áruinak megvásárlásához a deviza csak nehézségek árán biztosítható.

Megmutatkoztak viszont a kooperációs gyártás eredményei is (pl. Black-and-Decker—EVIG barkácsgépek alakjában).

1. A Black-and-Decker standján láttuk a konszernhez tartozó MINICRA modellező fúróját. A BD képviseli a ZENSES és De Walt gyárakat is.

2. A „római” betoncserép komoly vetélytársa a májusi számunkban bemutatott veszprémi „alpesinek”. A „római” a Bp. 43-as ÁÉV gyártja, Dunakeszin.

3—4. A „Schiedel” rendszerű hőszigetelt, saválló bélésű kéményt ugyancsak Veszprémben készítik majd. (Bemutatására egy későbbi számunkban térünk vissza.)

5. Elsősorban mozgássérültek számára gyártja a „Budapest-lift” (Bp. XIII., Lehel út 27—29.) licenccel, a Weigl-féle ferde felvonót. (Ilyen célt szolgáló sk. szerkezetet ismertettünk már 1981. 7. számunkban!)

6. Az eloxált alumínium borítású, fa—műanyag szerkezetű „Peta” tetőablakokat a PEVDI gyártja Solyháron.

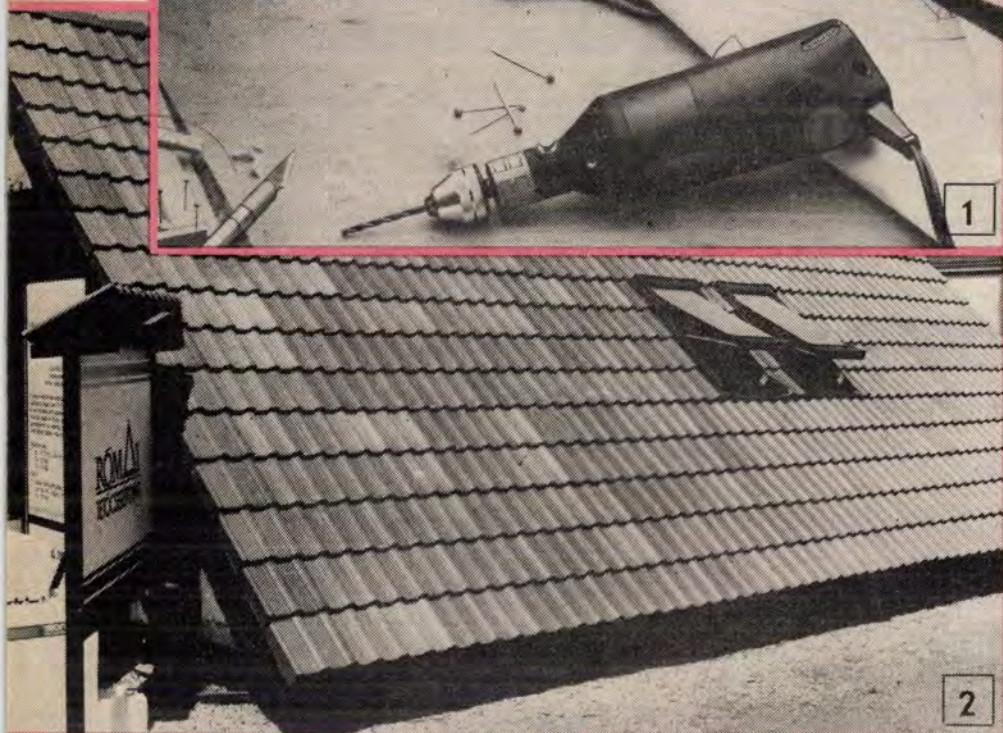
7. A finommechanikával foglalkozó munkáját könnyíti meg a flexibilis tengelyű „tollszárfogású” TRIPLEX fúró.

8. Szép kivitel és bő típusválaszték jellemzi a Zala Megyei Építőipari Vállalat ízléses, konvencionális, ezért olcsó nyílászáróit.

9. PB gázzal üzemelnek a székesfehérvári Univerzál I. Sz. infravörös hőszárazók. A FÉG „Siesta” fűtőhöz hasonló célra alkalmas készülékek ára is elfogadható. (Pl. az „infraboy” — képünkön az alsó — 3800,— Ft.)

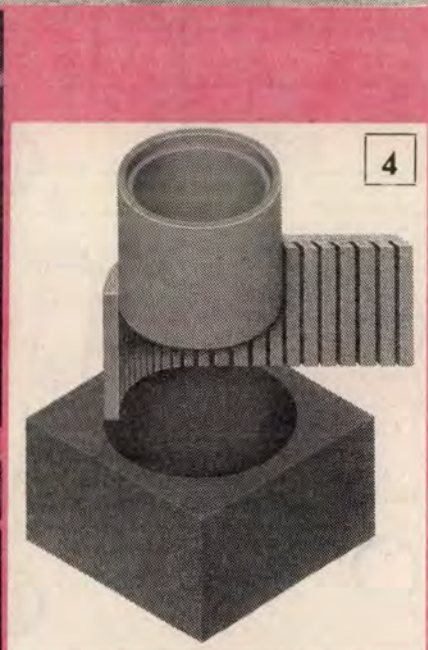
1

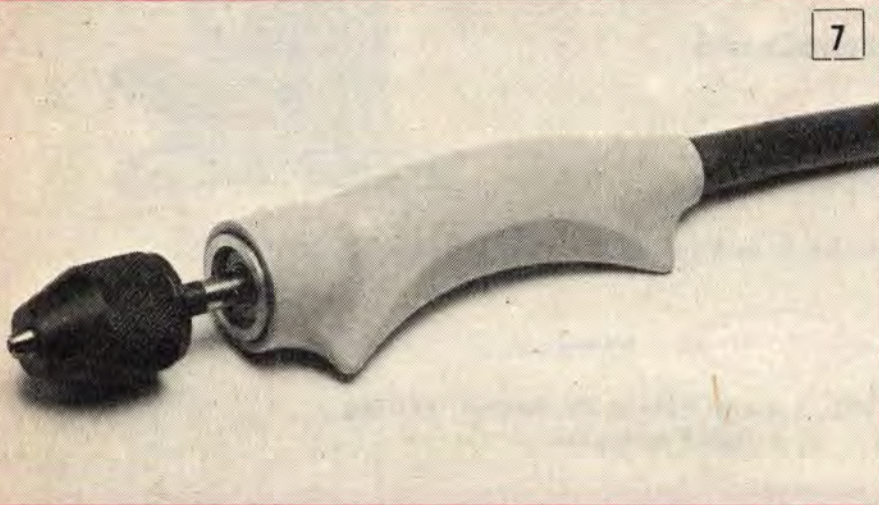
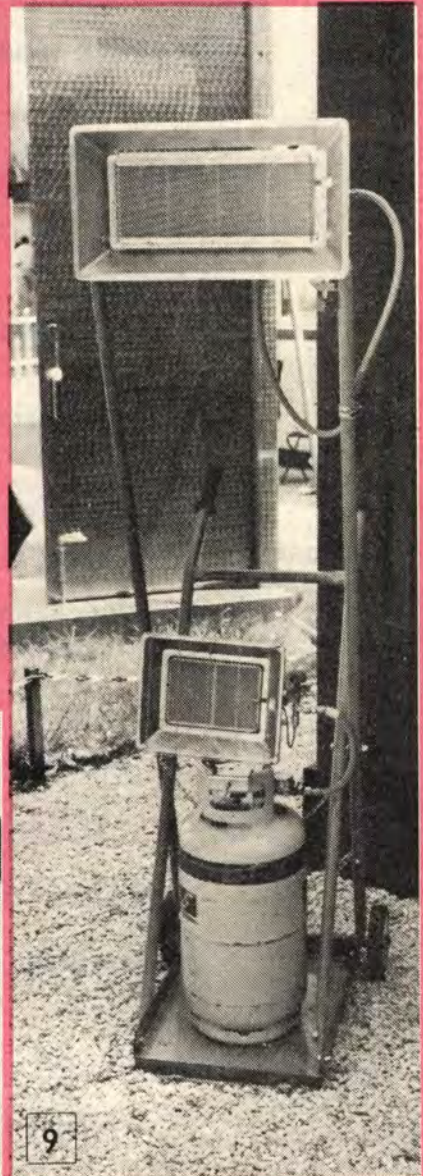
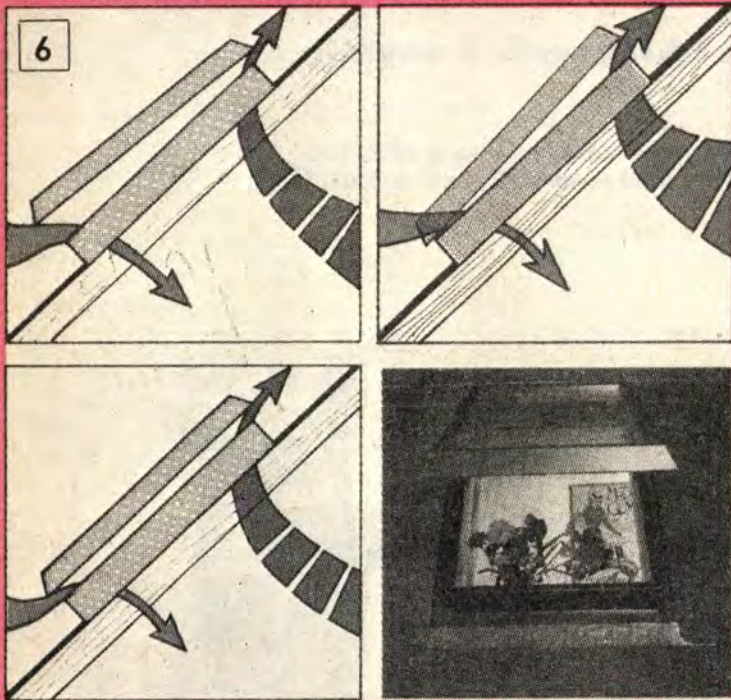
2

3

4

ÉPÍTKEZŐK, LAKÁSFELÚJÍTÓK FIGYELMÉBE!

**Szőnyegpadlók,
pvc burkolatok felragasztásához
egyenletes sima felület alakítható ki**

a

PADLOPON[®]

önterülő betonaljzat-kiegyenlítő anyaggal

3–15 mm közötti egyenetlenségek javítására alkalmas poranyag, amelyből víz hozzáadásával sűrű massa készíthető.

1,6 kg poranyag/m²/mm

Részletes szaktanácsadással

Marketing és Értékesítési Osztálya Szolgál.

Budapest VII., Kazinczy u. 10. 1075

Telefon: 428-969, 221-066

Megvásárolható

Raktáráruházban

Budapest XX., Tinódi u. és Vágóhid u. sarok. Telefon: 479-362

A

Mintaboltban

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 22. Telefon: 141-086
és a TŰZÉP-telepeken

Féklámpa kerékpárra

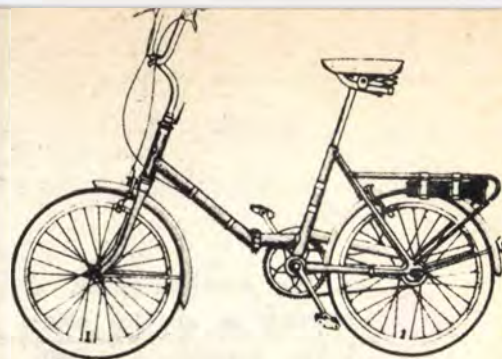
Jugoszláv barkácslaptársunkban, az „ABC tehniké”-ben láttuk az itt bemutatott kerékpárféklámpát. A magyar KRESZ műszaki előírásai ugyan még nem engedélyezik féklámpa felszerelését kerékpárra, ennek ellenére ügyes kezű gyerekek gyakran eszkábálnak ilyen jelzőberendezést saját védelmükre. Véleményünk szerint a segédmotoros kerékpároknál már megírt féklámpa a kerékpároknál is csak a biztonságot szolgálhatja. Ha gyakorlati hasznát egyesek kétségbe is vonják, ártani semmiképpen nem árthat. A bemutatott féklámpát elsősorban a külföldi túrákra gyakran vállalkozó kerékpárosok számára ajánljuk (a környező országokban sok hasonló gyári megoldással találkozhatunk).

Jugoszláv laptársunk világítótestként egy rúdelemes lámpát (5) ajánl, melyet a kerékpár hátsó csomagtartójának (7) oldalára (7a) rögzítettek fel (B). Ennek a megoldásnak két előnye is van. A féklámpa kigyulladásakor nem terheli az amúgy is fokozatosan lassuló, te-

hát egyre kevesebb áramot terhelő dinamót. Így fénye egészen a megállás pillanatáig állandó erősségű. Az is hasznos, hogy az elemlámpa a földvezeték lecsatolása után külön is használható. A legraktikusabb több színnel világító lámpát használni, melynek a piros fényt csak kapcsoljuk be féklámpaként.

A lámpa rögzítésére pumpatartó bilincseket (6) használhatunk (E). A két bilincset egy-egy átmenő M4-es csavarral (6a) úgy fogjuk a csomagtartóhoz, hogy azzal fémesen érintkezzenek. Ha nem fémházas lámpát használunk, akkor gondoskodnunk kell a bilincs és a lámpatestpont fémes testeléséről.

A telep (9) negatív pontját az alsó szorítórugó kapcsolja a lámpához (5a). Ezt a fix kapcsolatot egy — a rugó alá helyezett — műanyag lappal (8) szakítsuk meg (D). A lámpa alsó csavaros kupakját fúrjuk meg, húzzunk át rajta egy szigetelt vezetékét (4), s annak lecsupaszított végét szorítsuk a telep és a műanyag lap közé. Így a lámpa kigyulladásához a vezeték másik végét kell testelnünk.

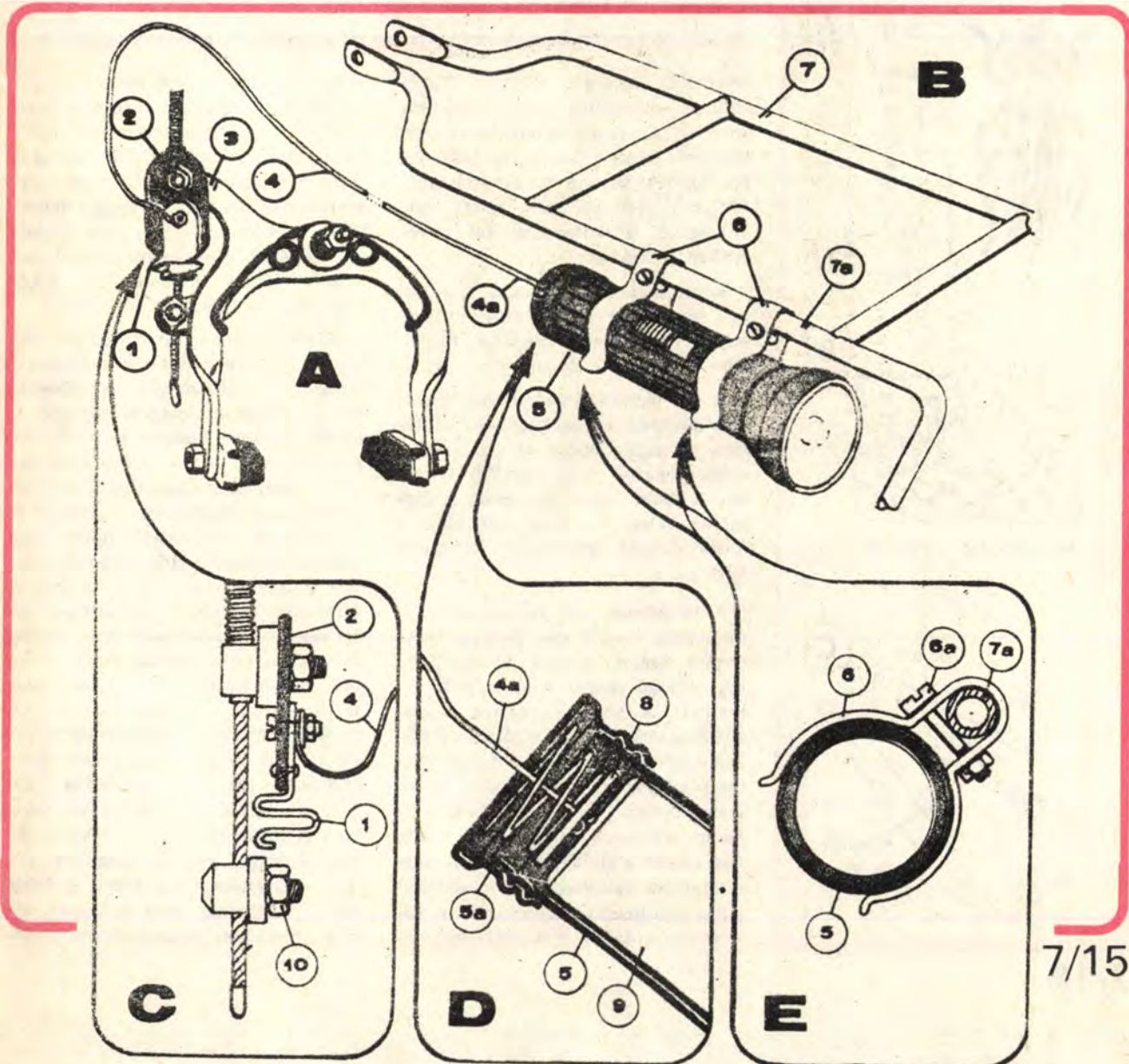

Ezt a feladatot a hátsó peremfékere (3) szerelt egyszerű kapcsolószerkezet oldja meg (A, C). A bowdenok rögzítőcsavarjára erősítünk egy műanyag lapot (2), amelyre a váztól elszigetelten rögzítjük a testelővezeték végét. A vezeték rögzítőcsavarjával (így a vezetékkel fémes kapcsolatban) fogjunk a laphoz egy rugalmas acélhuzal-, vagy rézlemezdarabot (1). Fékezéskor ehhez ér hozzá a bowdenre erősített rögzítőcsavar (10), ami akár egy sorkapocs egy eleme is lehet.

A bowden a saját tokján keresztül érintkezik a kerékpárvázzal. A bowden megfeszítésekor — fékezéskor — ez a fémes kapcsolat akkor is határozottan létrejön, ha laza bowdennél esetleg bizonytalan lenne. Ilyenkor ugyanis a bowden erőteljesen a tok belső falához szorul.

☆☆

— p —

Rejtőzködő roncsolók

A ház tetőszerkezetébe, a padlóba, az ajtóba, ablakokba beépített faanyagot különféle kártevők támadhatják meg. A fa legnagyobb „ellensége” főleg a nedvesség, amely lehetővé teszi, sőt elősegíti a különféle farrontó gombák megtelepedését. De a rovarok és egyes gombafajták a száraz fában is megtelepedhetnek. Ez különösen ott fordul elő, ahol a faszervezetet nem kezelték kellő alaposan és hatásos szerrel, vagy ha a vegyi védőanyag hatása már jelentősen lecsökkent.

A kártevők felfedezése érdekében az épület mindegyik, fából készült

D

FAKÁRTEVŐK

szerkezeti egységét fokozott figyelemmel vizsgáljuk meg. Ugyanis amíg a faanyagok gombabetegségei könnyen felismerhetők, és csak akkor lépnek fel, ha a fa nedvességtartalma tartósan 20% felett van, a rovarok pusztítása sokkal nehezebben fedezhető fel.

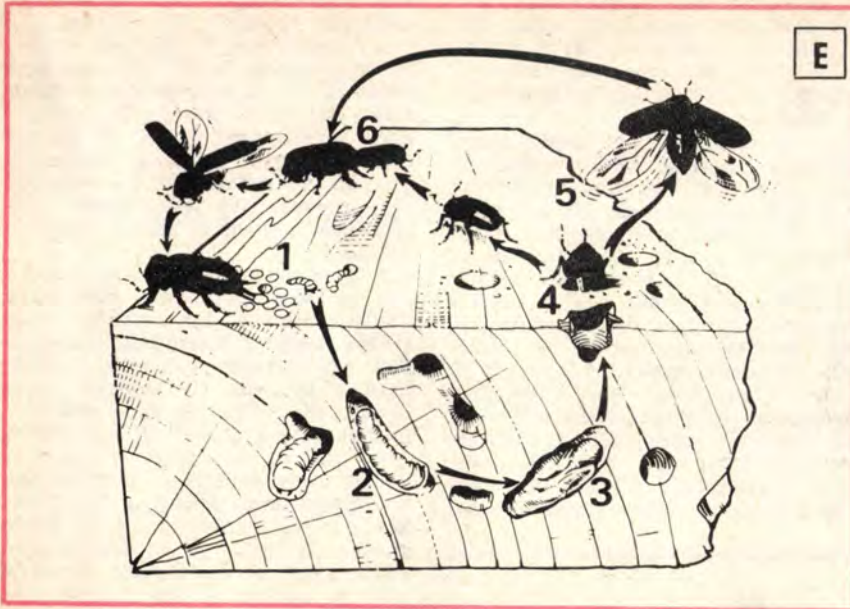
A rombolást nem maguk a rovarok, hanem lárváik okozzák, melyek naponta kb. egy testhossznyt rágják előre magukat a fában.

A mi légköri viszonyaink között a házcincér, a fűrőbogár (a szűfélék), a kopogóbogár és újabban a szijácsbogarak a fa legfőbb kártevői. A többi fapusztító, amely a légszáraz fában is meg tud élni, a felsoroltaknál lényegesen kevesebb kárt okoz.

A házcincér (A) fekete-sötétbarna színű, 1–2,5 cm hosszú lapos bogár. Széles, szőrös nyakpajzsán két csillogó dudor van, csápjai vékonyak. A bogár nőténye a nagyobb, a lerakott petékből kikelő lárvák akár hat évig is a fában maradnak, mielőtt kifejlődnek. A kifejlett bogarak az ún. kirepülési lyukakon távoznak a fából. Ezek a lyukak ovális alakúak, 5–10 mm-esek, s könnyen felismerhetők szabálytalanul kirojtozott peremükről. A házcincér a 4–10 mm mélységű ki-

repülési lyukból nem termel ki falisztet, ha mégis felfedezünk a lyuk környékén, feltehetően más kártevő „műve”. A lárvák által kirágott járatok teljesen tönkreteszhetik a faszervezetet (B), a szilárdságát jelentősen lecsökkentik. Ha a károsodott fa felületén csak kevés lyukat találunk, akkor is lehetséges, hogy már teljesen tönkrement (C).

Másik gyakori fakártevő az álszű. A legelterjedtebben előforduló fajtája a közönséges fűrőbogár. Öreg bútorokon gyakori látvány a kártétele, apró lyukak, járatok formájában (D). A szű a csapadéknak kitett faanyagot elkerüli, inkább az alsóbb épületszerkezeti részeket támadja meg. Mindenfajta hazai tűlevelű és lombos fa áldozatul eshet ennek a kártevőnek, de a fa magja érintetlen marad. A közönséges fűrőbogár 2–5 mm hosszú, a meleg évszakban csak néhány hétig él. Ez idő alatt a nőtény 20–40 petét rak le a (többnyire más kártevővel, esetleg gombával már fertőzött) fába (1). (A bogár kifejlődését, életciklusait ábrázoló rajzunkon (E) számok jelzik a fejlődés sorrendjét.) A lerakott petékből kikelő lárvák a fába rágják magukat (2). Teljes kifejlődésükig, amely néhány évig is eltarthat, 5–6 mm-esre nőnek, miközben jellegzetes alakú já-

ratokat rágnak a fába (3). A kifejlett szű elhagyja a fa belsejét (4), majd kirepülés (5) után új életciklust kezd (6).

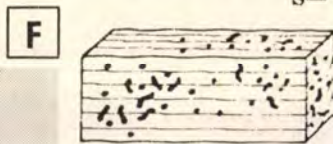
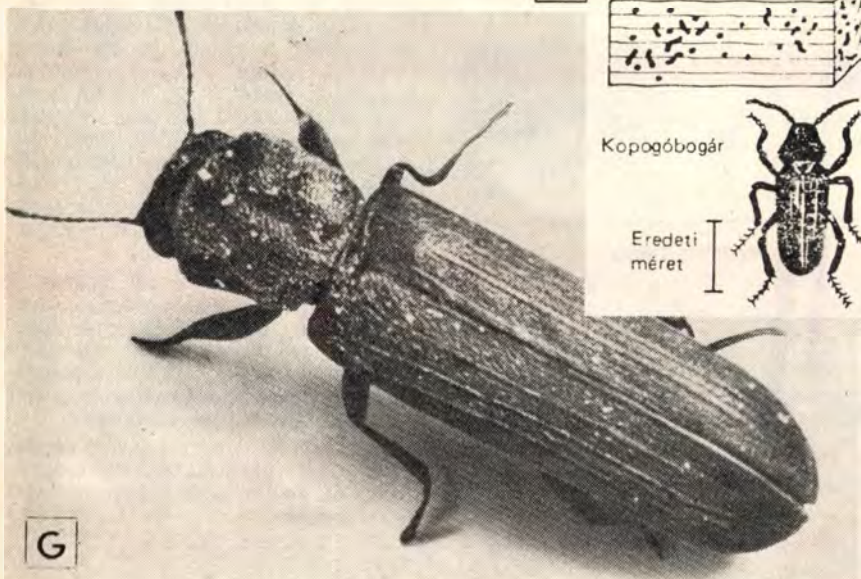
Ez a kártevő nem szereti a magas hőmérsékletet (mint pl. a házcincér lárvája) és a 10–13%-osnál nagyobb fanedvességet sem viseli el. Tartós szárazság is (pl. a központi fűtés levegője) bizonyos fokú védelmet nyújt a szűfertőzés ellen, mert számára az sem kedvező.

A kopogóbogár lárvái a tetőszerkezetben ugyancsak ritkán fordulnak elő, ha mégis, többnyire a padláson tárolt, teljesen száraz anyagú, már fertőzött bútorokkal kerülhetett a házba. Ha megtámadták a fedélszerkezetet, hosszú idő alatt igen jelentős károkat okozhatnak. (A kopogóbogár kártétele és alakja az F ábrán látható.)

A szijácsbogarak (G) a tárolt vagy beépített száraz lombfa (tölgy, kőris stb.) „ellenségei” azzal, hogy lárváik a fa szijácsrészét pusztítják.

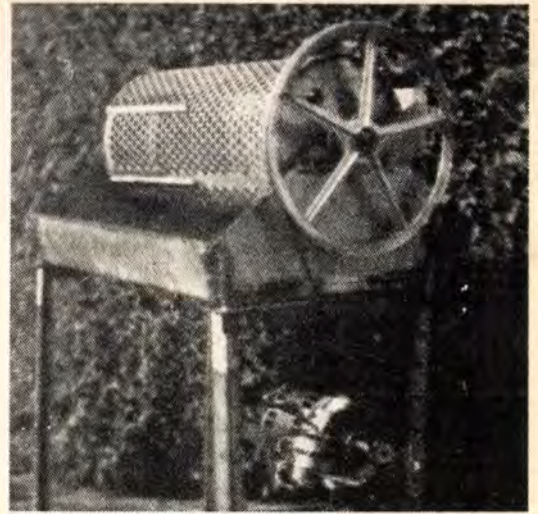
Az ismertetett kártevők ellen a faanyagok beépítése előtt kell védekezniük. Majdnem minden szer hatásos ellenük, amely a gombák, ill. a gombák okozta korhadás megelőzésére szolgál. (A favédelemről részletesebben 1985. évi 9. számunkban foglalkoztunk.)

A vegyszerek akkor hatásosak, ha kellő mélységben hatolnak a fába. Fontos, hogy a száradás következtében a faanyagban keletkezett repedésekbe is juttassunk favédő-impregnáló anyagot, hogy a rovarok ne fertőzhessék meg a számukra hozzáférhető, a felülettől távolabbi, belső farészeket.

Kopogóbogár

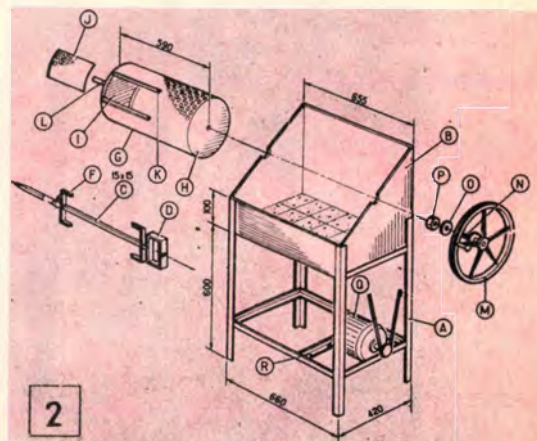
Eredeti méret

Kerti sütők

Nagy melegben a hétvégi házak, nyaralók általában kicsire méretezett konyháiban szinte kinlódás a sütés-főzés. Egy kis „romantikát” vihetünk mindennapjainkba, ha a szabadnapokon vagy nyaraláskor egy-egy ebédet, vacsorát a kertben készítünk el. Ehhez nem feltétlenül szükséges klinkertéglából, faragott kőből falazott, pazar kivitelű szabadtéri sütő, vagy tűzhely, elegendő egy látványos, hordozható sütőalkalmosság.

Időálló, egyszerűen kialakított, az igénybevételt jól tűró szabadtéri grillt saját kezűleg is készíthetünk. A kerti sütő lehet több célra használható, villanymotorkal forgatott dobbal ellátott (1) vagy egyszerűbb, a szabadban rakott tűz fölé állítha-

tó állvány (3). Az L-acél lábszerkezetű, vaslemez oldalalú, „dobozos” sütővel nyársra helyezett húsokat, a motorral is meghajtható dobozban pedig összettel gesztenyét süthetünk. A szabadban bárhol rakott tűz fölé helyezhetjük az autómelőlőből kialakított, változtatható magasságú állványt. Rácsára fektetve süthetjük a fóliába csomagolt ételeket és az olajjal, fűszerrel bekent húsokat, kolbászféléket.

Tűztér az állványon

A lábakon álló sütő (2) kerettel (a motor felszereléséhez keresztirányú tartóval is) merevített lábszerkezetét 30×30 mm-es L-acélból célszerű elkészíteni. A tűzteret is magába foglaló felépítményt 3 mm vastag acéllemezből alakítsuk ki.

A szögletes tűztér súlyát a hegesztett összekötőkkel merevített lábak (A) viselik. A motortartót (R) is magába foglaló alsó merevítő keretet a talajtól kb. 10 cm-nyire hegesztjük a lábakhoz.

A tűztér dobozának trapéz alakú oldalain (B) félkör alakú kivágásokat készítsünk, azokba illeszkedik a forgatható nyárs (C), ill. a motorral forgatott dob tengelye (L). Könnyebb a sütő szállítása, ha a „doboz”, a tűztér leemelhető az állványról. A tűzteret alul samottlapokkal vagy samothabarcból öntött betéttel béleljük ki. A nyárs (C) hegyes részelt végű, 15×15 mm-es négyszög keresztmetszetű acéldarab. Két, csúsztható, U-alakú villát (F) szereljük rá, melyekkel a nyársra szűrt húst elfordulás ellen rögzíthetjük. (Ahol a nyárs rúdja a tűztér félkör alakú kivágá-

sába illeszkedik, a négyszög keresztmetszetet reszeljük kör alakúra.)

A fogantyúval is ellátott nyárs-, ill. dobforgató kerék (M) menetes tengelyű (N), a nyársat egy téglalap alakú laposacél keret (D) segítségével erősíthetjük hozzá. A kis keretet az egyik oldalánál hegesztjük a nyárshoz, a szemben levő oldalát egy anyával (P) és alátétellel (O) szereljük a forgató kerék menetes csapjára.

A gesztenyesütő dob (G) lyuggatott lemezdarabból vagy sűrű, erős hálóból, esetleg régi mosógép, centrifuga dobjából készülhet. Palástjának egy darabja nyitható, leemelhető, a nyíláson (I) keresztül tölthetjük, ill. üríthetjük ki a dob tartalmát. A kis „ajtó” (J) két darab — a dobra forrasztott — sín (K) között csúsztható. Csavarból kialakítható tengelycsonkjára (L) illeszkedik a tűztér oldallapjainak kivágásába. A motor felőli oldalon levő tengely a hajtókerék menetes csonkjára, melyet a dob fenéklapjának (H) furatán keresztül, a dob belseje felől ráhajtott anyával tudunk rögzíteni.

A forgatást kézzel is végezhetjük, de egy lassú (kb. 400/perc fordulatszámú) villanymotorral (Q) is megoldhatjuk. A szíjhajtás olyan áttételű legyen, hogy a dob percenként max. 30-szor forduljon meg.

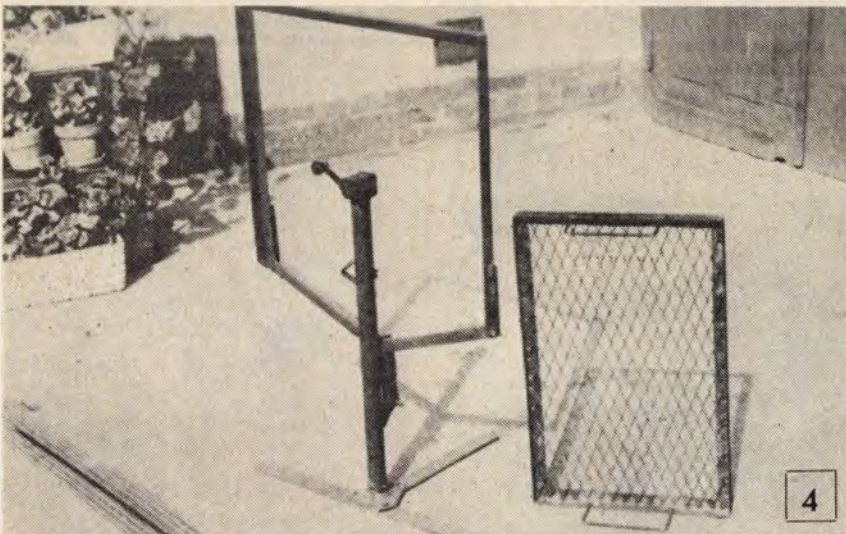
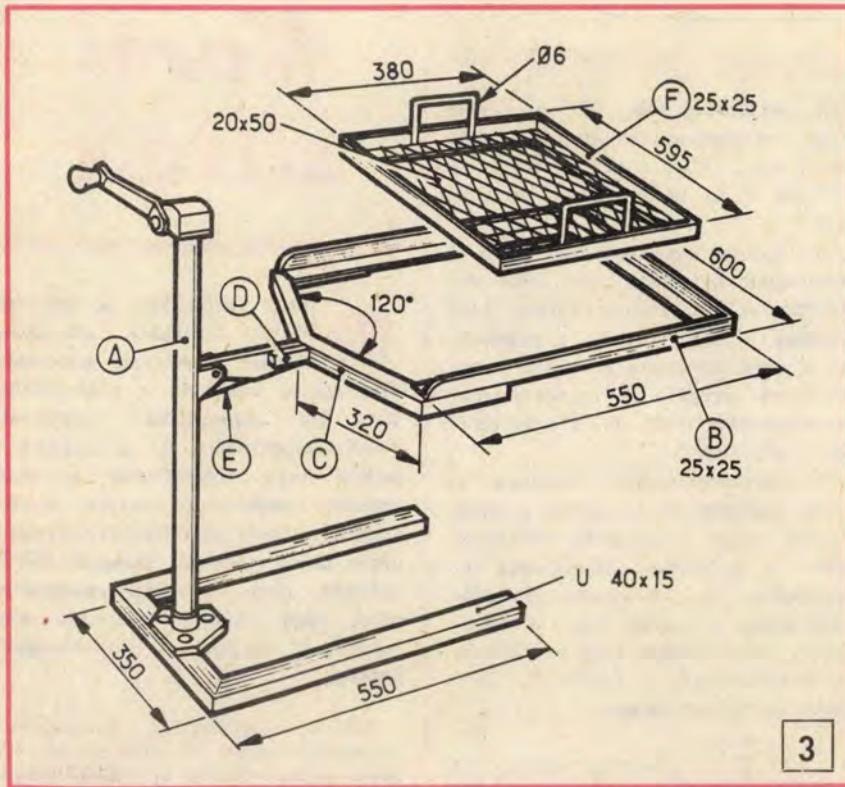
Emelő a tűznél

Egy hibás, kopott, gépkocsi emelésére megbízhatóan már nem használható emelőből készülhet a változtatható magasságú sütőrács (4). Kialakításához az emelőn kívülről egy méternyi 40×6 mm-es laposacél (vagy ha olyan, mint a rajzon, 1,5 m-nyi 40×15 mm-es U-acél), 4,5 m 25×25 mm-es L-acél, 1 db 590×375 mm méretű, 50×20 mm-es lyukakkal ellátott huzalháló vagy rács, 0,7 m Ø6 mm-es rúdacél szükséges. (Az alkatrészek betűjelölései a 4. ábrára vonatkoznak.)

Az emelő (A) eredeti talpát hegesztjük rá egy T alakú laposacél lábazatra (a képen látható) vagy egy 550×350 mm-es U-alakú támaszra (4). A rácsstartó keretet (B) L-acélből készítsük. Kialakításakor számoljunk a rácsra kerülő ételek súlyával, emiatt a keret emelőhöz csatlakozó részét a 120 fokban megtört keretoldalnál (C) két, egymás fölé hegesztett L-acélből készítsük. A keretet négyszög szelvényű csődarabbal (D), hegesztve vagy csavarkötéssel csatlakoztassuk az emelőhöz. Az emelő karját (E) vízszintes helyzetben rögzítsük.

A sütőrács keretének hossza 5 mm-rel legyen kisebb, mint a rácsstartóé, hogy lazán illeszkedjen bele. A hálót (F) szegecsekkel rögzítsük a keretébe. A két, 160×80 mm-esre hajlitott fogantyút hegesztjük a két rövidebb keretoldal középre.

A kész állványt oda vihetjük, ahol tüzet raktunk. A rács magasságát az emelő működtetésével változtathatjuk.

Az Ezermester bemutatja a

gást-mérést könnyítő négyzetháló van. A tapéta ára 44,50 Ft/fm.

Jobb alsó képünkön a tapéták mintakollekciója, az előlő borítóképünkön pedig a különleges, áttetsző mintázatú üvegtapéta látható. Kis képünkön (jobbra) néhány példát adunk a számtalan bevonási lehetőségéből. A virágmintás tapéta pl. egy kissé már „elnyúzott” mesekőnyv felújítására szolgál. A hengeres dobozokban korábban kakaó, gyümölcsle volt – most apró játékok, varrőeszközök, szerszámok tárolására alkalmasak.

Cimképünk egy lakótelepi, loggias lakás nagyszobájának erkélyfalát mutatja. A falat alkotó eternitlap téglautánzatú tapétaborítása az egész szoba jellegét, hangulatát megváltoztatja. Bal alsó képpárunkon egy szekrénykén érzékeltettük, hogy az milyen volt, és milyen lett, a fautánzatú „barkács-tapétával” történő bevonás után.

aminek fő jellemzője, hogy igazában nem is tapéta, azaz nem falburkoló anyag, hanem nagyon praktikus, modern, öntapadós felületburkoló. Ma már a Képzőművészeti Kiadó kezdeményezte kooperációban – a világszerte ismert, NSZK-beli JAC-cég alapanyagára – idehaza a híres KNER Nyomdában is készül „barkács-

tapéta”. Az e néven ismert termék alapanyaga kitűnő minőségű pvc-fólia, amelyre sokszínű mélynyomással készítik a mintázatot s végül azt víz-taszító, matt lakkal vonják be.

A 15 m hosszú, 45 cm széles, 6,75 m² felületű tekercsek hátoldali védőpapírján használati utasítás és a vá-

Ilyen volt...

...Ilyen lett

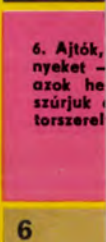
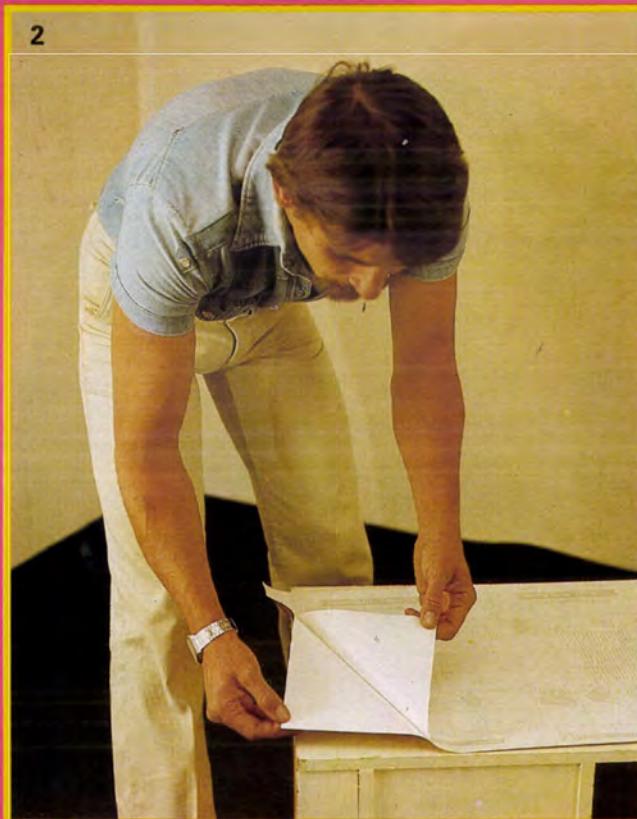

HOGY MEG

Nos, egyáltalán nem mindegy, hogy miként ke-
nandó felületre. A kezelésében még járatlanok
ábrákon mutatjuk be az öntapadósok felragas

1. A „barkács-tapétát” nem mindig szükséges előre pontosan mé-
retre vágni. Legtöbbször elég, ha a tapétát hátoldalával felfelé a
bevonni kívánt felületre fektetjük, s ott oldalanként egy-két centi-
méter ráhagyással vágjuk le. Ha a bevonandó lap élét is borítani
akarjuk, nagyobb legyen a ráhagyás. A tapéta egyenesre történő
levágását a hátoldalára nyomott hálózat is segíti.

6. Ajtók,
nyeket –
azok he-
szúrjuk
társzerel

2. A tapéta és a védőfólia szétválasztását mindig az egyik
sarkon kezdjük el, majd a teljes szélességben, de csak 4–5 cm
hosszúságban hojtsuk vissza a védőfóliát.

3. A legkritikusabb művelet a tapéta felragasztásának elke-
dése. Ne fáradozunk azzal, hogy a lecsupaszított tapéta szélét
pontosan a bevonandó lap élére illesszük, hiszen sem a ko-
rábbi vágási vonal, sem a bútortől merőlegességében nem le-
hetünk biztosak.

Ezért a levágott tapétacsíkot úgy fektessük a felületre, hogy az
a hosszanti oldalakkal biztosan párhuzamos legyen. A kisebb
párhuzomossági hibákat némi ráhagyással kompenzálhatjuk.
Csak a felillesztés után ragasszuk a felfektetett tapéta lecsu-
paszított, rövidebb végét a bútortalpra.

4. A bevonatot puhaszőrű kefével, fotóhengerrel vagy puha
ronggyal simítsuk a felületre. A védőfóliát csak kis darabon-
ként húzzuk le és a lecsupaszított öntapadós részt azonnal si-
mítsuk rá. Hosszabb darabokat két személy borítson be. A ta-
pétát ne dörzsöljük, nyomjuk túlságosan, mert az anyag meg-
nyúlik, fodrozódik, s úgy már nehéz lesimítani.

Sima, fényes felületre (üveg, dekorit stb.) a tapéta rendkívül
erősen tapad. Ha valamilyen hiba miatt nagyobb darabokat
kell visszahúznunk, a feltehetően erősen megnyúlt tapétarészt ne
használjuk fel újból.

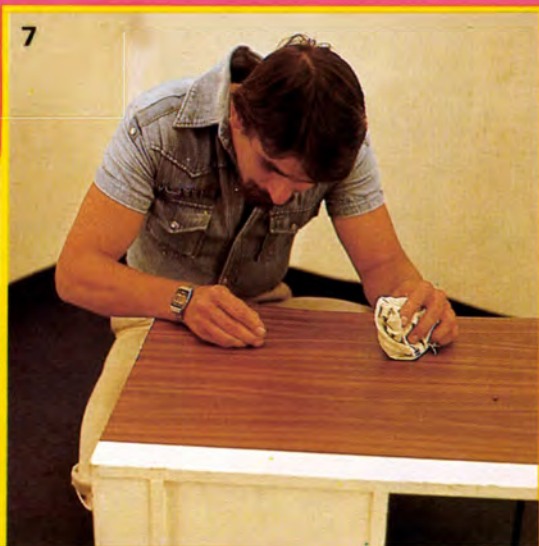
5. A felragasztott tapétát az élék mentén még egyszer simítsuk
végig, majd éles késsel, szikével, pengével vágjuk le a több-
letet, a ráhagyást. Ha viszont az élét is borítani akarjuk, akkor
ujjunkkal kissé hojtsuk meg az anyagot, majd ronggyal simítsuk
az élfelületre. A ráhagyást pedig az él túlsó oldalán vágjuk le.

FEL?

a barkács-tapéta a bevo-
dját enyhítendő, képeken-
nek műhelyfogásait.

omloklapok beborításakor a különböző szerelvé-
nygomb, zárcimer stb. – előzőleg szereljük le, s
tapétázzuk be. A lemezlyukaknál aztán utólag
vágjuk ki a tapétát, majd helyezzük vissza a bú-
t.

7. Néhány légbuborék – különösen a
fényes, sima felületek tapétázásakor
– a leg gondosabb munka esetén is
keletkezhet. Ezeket hegyes tüvel
szűrjük ki, majd várjunk néhány má-
sodpercet, hogy a tapéta saját rugal-
masságánál fogva tapadjon le a fe-
lületre. (Ne akarjuk ujjunkkal kinyom-
ni a levegőt, mert akkor újabb bu-
borékok keletkeznek.) Végül a hiba he-
lyét simítsuk át puha ronggyal.

A gyártó tippjei

A. Kisebb darabok felragasztásakor a lap felső, vízszintes éléről 3–5 cm magasan húzzuk vissza a védőpapírt és a tapadó felső élt illesszük a felületre.

B. Ezután fokozatosan húzzuk lefele a védőpapírt és a tapétát kifele-lefele simítgassuk a felületre.

C. Nagyobb vízszintes csíkok felhelyezése előtt színes szigetelőszalag-darabkákkal jelöljük be a leendő sarkokat és a felső éleket, majd a bal oldali élről kissé húzzuk le a védőpapírt s a csíkot baloldalt ragasszuk fel. Végül a még védőpapíros felső élt illesszük a jelekhez és...

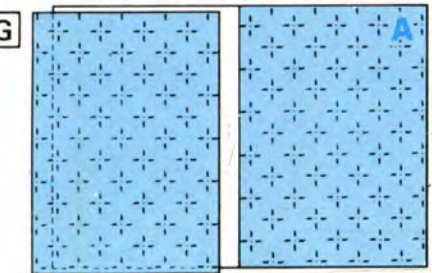
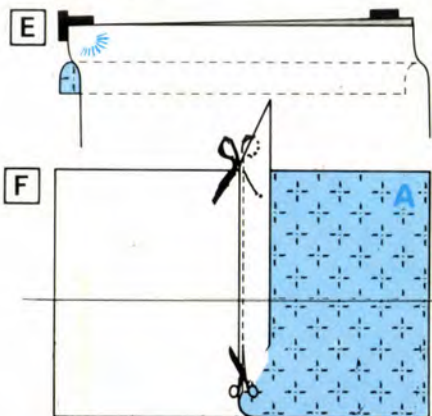
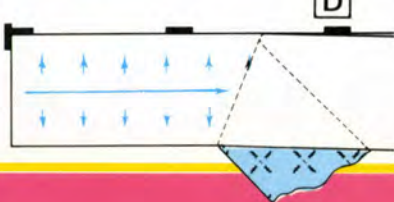
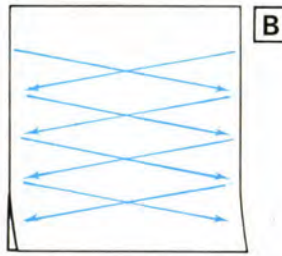
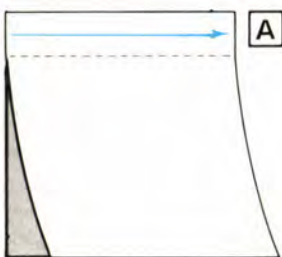
D. ... csak azután, darabonként húzzuk le és ragasszuk fel a csíkot.

E. Függőleges darabokat hasonló lépésekben, de előbb fenn, vízszintesen illesztve ragasszuk fel, s a végektől lefele húzzuk vissza.

F. Nagy táblák felragasztásakor először – asztalon – hajtsuk fel, húzzuk vissza a védőpapírt bal oldalát és vágjuk le...

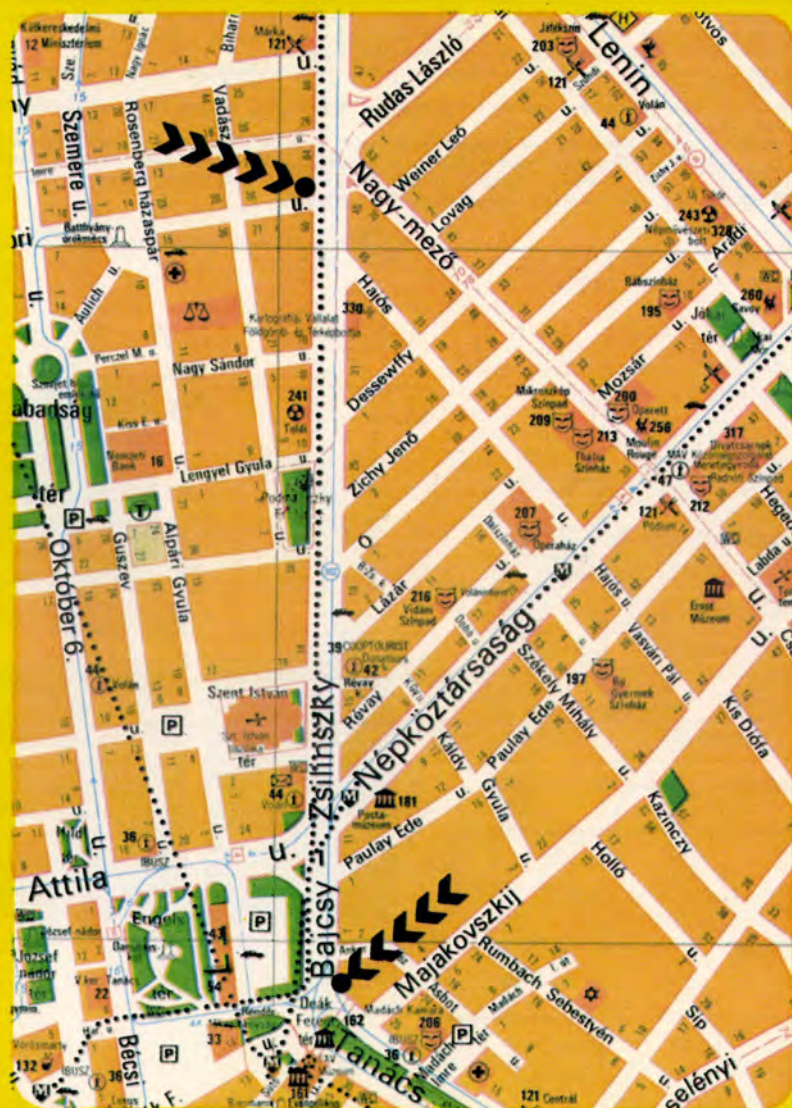
G. ... majd 2–3 cm-rel balra és 1–2 cm-rel lejjebb ismét nyomjuk vissza a ragasztási felületre.

H. Ezután a középső, védőpapírtól mentes 2–3 cm-es ragasztós, függőleges csíkot illesztjük a bejelölt felületre és a két védőpapír felett – a már ismert lépésekben balra, illetve jobbra – oldalvást húzzuk le, s szakaszonként simítsuk fel helyére a tapétát.

ÚJ POSZTER,
ÚJ HANGULAT!

A
KÉPZŐMŰVÉSZETI
KIADÓ
MINTABOLTJAI:
POSZTERHÁZ

1054 Budapest,
Bajcsy-Zsilinszky út 62.
Telefon: 320-951, 310-327

KÉPESBOLT

1061 Budapest, Deák Ferenc tér 6.
Telefon: 227-045, 427-150

6000 Kecskemét, Dobó István krt. 5.

9730 Kőszeg, Városház u. 3.

6720 Szeged, Oskola u. 19.

**KÉPES
LEVELEZŐLAPOK,
POSZTEREK,
PAPÍRJÁTÉKOK,
BARKÁCS-TAPÉTÁK,
MŰVÉSZETI
ALBUMOK**

A szúnyogháló igen áldásos találmány bizonyos csipkeldő, vérszívó rovarok ellen. Amint azonban az alábbiakból kitűnik, mi most egészen más célra használjuk fel a hálót, nyári divattáskát készítünk belőle.

Melyik nő szíve nem dobban meg az örömtől, ha egy szép fehér táskát lát? Kettős öröm, ha azt a táskát maga készítette, és nem utolsósorban a bolti árak körülbelül egyötödéért.

Anyagszükséglet

110 cm széles, fehér színű (szabvány szerinti) szúnyoghálóból 50 cm hosszú (nem a szőtt, hanem a műanyagból öntött, préselt, ill. hengereit változat); kis darab fehér bőr vagy műbőr, a négyzethalós ábráról kiszámítható méretben; 6 db krómozott csőszegecs; 2 db krómozott táskakarika; 3 m hosszú, 1 cm széles fehér köpperszalag; 1,10 m hosszú, 2 cm széles fehér övzalag; 1 kis orsó fehér műanyag cérna, fehér bélésanyag.

Beszerezési lehetőségek

A szúnyoghálót barkácsboltban, „vasboltban”, nagy áruházak műszaki osztályán, a szegecseket és a karikákat cipőkellék-szaküzletben, a köpper- és övzalagot, cérnát a ROLTEX-boltban, a műbort vagy bőrhulladékot MÉH bőrhulladék-értékesítőnél (pl. Budapesten, a Népszínház utcában) vásárolhatunk.

Ha bélelni akarjuk a táskát, akkor kis darab selyembélésre lesz szükségünk, vagy átlátszatlan fehér műanyag fóliára. Az előbbi „textiles” barkácsboltban, méterárúüzletben, az utóbbit műbőr- vagy műanyagszaküzletben szerezhethetjük be.

Szabásminta-készítés

Mindenekelőtt nagyítsuk fel a négyzethalós ábrán levő szabásmintát. Egy osztás = 2 cm.

Az ábrán az egyes darabokat — helymegtakarítás céljából — egymásra rajzoltuk, olyan elrendezésben, ahogyan azok a valóságban is lesznek. Ha megfigyeljük a mértvonalakat a rajtuk levő adatokkal és magyarázó felirattal, látható, hogy azok egyértelműen meghatározzák a méreteket.

A körbefutó 80×8 cm-es oldallapot közepén eltörve ábráztuk, mivel az eredeti arányaiban nem fért volna a rajzra: szélessége lépték-helyes, tehát leszámolható, a hosszánál a mértvonalra írt 80 cm az irányadó. Ezt a hosszt „biztonsággal” vettük, amire az összeállítás ismertetésekor kapunk választ.

Szabás

Helyezzük a szúnyoghálóra a kivágott szabásmintadarabokat és jól látható írószerral mindegyiket rajzoljuk körül. A leghosszabbal, a 80×8 cm-es csikkal kezdjük, utána csökkenő sorrendben következhetnek a hátlap, az előlap és a zseb.

A felsoroltakon kívül találunk még a rajzon három kisebb dara-

Divattáska szúnyoghálóból

bot, amelyek műbőrből vagy bőrből (a továbbiakban műbort említünk) készülnek. Kettőt magára a táskára rajzoltunk, a végleges felerősítési helyére, a harmadikat külön (szaggatott vonallal) jelöltük. Ebből kettő kell, mert a táska oldallapjának végére kerülnek és a vállsíj felerősítésére szolgálnak. Félbehajtva erősítjük a táskára (a hajtásvonalat vékony szaggatott vonallal jelöltük).

Bélés-bevarrás

Mindenekelőtt döntsük el, hogy akarjuk-e bélelni a táskát, vagy nem? Mi a bélelt táska leírását közzöljük, de ennek alapján a béleletlen is elkészíthető.

Fektessük a kivasalt bélésanyagra a darabokat, feszítsük ki és gombostűzzük le, körben, a szélektől kb. 2 cm távolságban. Az egyes részeket nagyoljuk ki, de ne vágjuk méretre, ezt csak az összevarrás után szabad! A bélésanyagot a hálós oldalával felfelé fogjuk a varrógép alá és varrjuk körül egészen közel a széléhez (kb. 0,5 cm távolságban). Csak amikor teljesen körbevarrtuk, akkor fogjunk hozzá a bélés levágásához.

Következő lépés az előlap, a zseb és az oldallap szabadon maradó részeinek eldolgozása. Ezt még összeállítás előtt kell elvégeznünk. Az eldolgozás történhet köpperszalag-beszegéssel, de lehet saját anyagából is. Ebben az esetben a felső élre még a kiszabáskor hagyjunk rá kb. 1 cm-t. Varrjuk össze a felső élt (egyelőre csak ezt!) a bélésanyaggal, aztán varrással befelé hajtsuk be a szúnyogháló anyagát és vasaljuk le.

A vasalással igen óvatosan kell bánni, mert langyos vasnak nem engedelmeskedik a háló, forrótól

viszont elolvad. Ezért tegyünk rá fehér selyempapírt és hűzögassuk rajta a bekapcsolt, de hidegen rá-tett vasalót. Az pillanatok alatt megmelegszik és amikor elérte a kívánt hőfokot, az anyag meghajlik és lelapul alatta. A papír biztosítja, hogy a műanyag nem ragad a vasalóhoz. A továbbiakban a bélés levarrásakor az eddig leírtak szerint járjunk el.

A fülek felvarrása

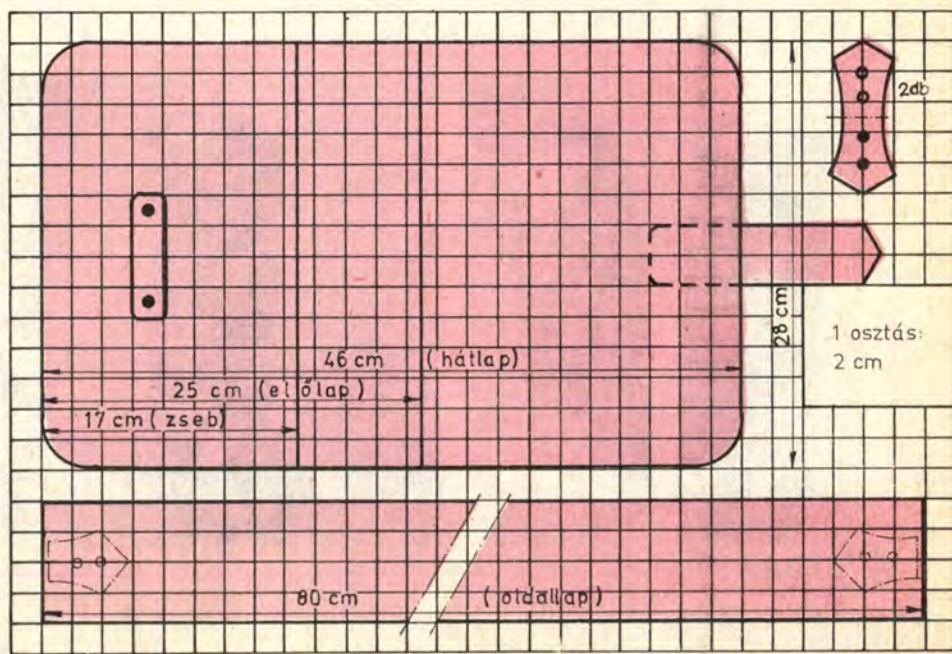
A műanyag fülek kiszabásakor szintén hagyjunk rá kb. 0,5 cm-t, ezt aláhajtva varrjuk körül, hogy az élek szépen eldolgozottak legyenek. A varrásvonalat enyhén olajos vattával töröljük végig, hogy a műbőr ne tapadjon a varrógépátlaphoz. A táska zárására szolgáló két fület még összeállítás előtt kell a rajzon megjelölt helyre felerősíteni. A kisebbik pántot — melyen a zárófület áthúzzuk — kétoldalt, kis négyszög alakban varrjuk körül. Ezen kívül — részben tartóssági, részben esztétikai okokból — a pánthoz szegecselni is kell.

Az anyagon bőrlukasztóval üssük ki a szegecsek helyét. Alátétként keményfát (pl. tűzifa darabot) használhatunk, de mindig az ún. bütös felével felfelé fordítva. Így kíméljük a szerszámot és jobb lesz a munka eredménye. A szegecseket dugjuk át a lyukakon és mindegyiket üssük be. Ehhez alátétként használhatunk fémot, vagy a már említett keményfát. Cipőkellék-szaküzletben kaphatunk olyan szerszámot, mely a bőrlukasztóhoz hasonló formájú, de alja homorúra kiképzett. Ennek segítségével szépen, torzulásmentesen tudjuk beverni a szegecseket. Erdemes ezt a szerszámot beszerezni, mert máskor is hasznát vehetjük.

Összeállítás

Először a bélelt és pánthoz ellátott zsebet varrjuk az előlaphoz. Ezután helyezük rá a — belse-

Folytatás a 35. oldalon

Miniplex állvány

Vásároltam egy Miniplex fűrőgépet. A nem túl olcsó, de jó minőségű kis géphez a készen kapható, de véleményem szerint a kiviteléhez képest drága állványt nem vettem meg. Magam készítettem egyet, amely kellően stabil és az elektronikával kapcsolatos munkáimnak jól megfelel.

Anyagául 5 mm vastag acéllemez, két acélcső darabot, tekercsrugókat, 6 mm átmérőjű acélrudat, egy acéltárcsát (tárgyasztalként), valamint anyáscsavarokat használtam fel.

A tárgyasztal menetesen fel-le állítható, a beállított helyzetben ellenanyás rögzítésű. A fűrőgép fű-

gőleges irányú mozgatását két csődarabbal, s a rájuk húzott tekercsrugókkal oldottam meg. Az állvány emelőkarjával a gépet befogó rögzítőgyűrűt ugyancsak rugók ellenében lehet elmozdítani. A kis fűrőállványra még egy pillanatkapcsolót is felszereltem, hogy a fűrőgép motorja csak a kis kar meghúzásakor (fűrészkor) működjön. A sok „üresjárat” megtakarításával a gép élettartamát is meghosszabbítottam.

A kitűnően használható minifűrőállvány anyagköltsége minimális, bármilyen, fémmunkákat végző műhelyben hulladékként megtalálható alkatrészekből elkészíthető.

IFJ. KÁLMÁN JÁNOS
Budapest

Beépített kád — szellőzéssel

Gyakorlati tapasztalataim alapján, segítő szándékkal adom közre a fürdőszobák kád mögötti falának kiszáraitására vonatkozó ötletemet.

A fürdőkádak beépítésekor általában csak az elkészült munka szépségére gondolnak, gyakran még a kád mögötti függőleges fal szigeteléséről is megfeledkeznek. Néhány hónap múlva kezdődik a gond, mivel a beépített kád mellett vagy a végénél levő falszakasz a padló felett elkezd nedvesedni. Sokan a burkolat hibáira gondolnak és felújításkor ezen a részen új vakolatot készítenek vagy burkolattal látják el a falat.

Az igazi okra kevesen gondolnak, pedig egyszerűen arról van szó, hogy a fürdőkád alatti teljesen zárt

térben a levegő páratartalma kicsapódik. A falzatban levő habarcs, ill. a vakolat a nedvességet továbbvezeti. A pára káros hatása rövidebb idő múlva jelentkezik, ha a fürdőszobával szomszédos helyiségek lényegesen alacsonyabb hőmérsékletűek (pl. kamra, előszoba, lépcsőház határolja).

A probléma megoldására két változatot javasoltam ismerőseimnek. Az egyik szerint a már beépített kád alatti tér átszellőztetése céljából a beépítő falzaton, a kád két végénél, két 50 mm átmérőjű furatot kell készíteni. Az egyiket a padló közelében, a másikat a kád pereme alatt. A másik megoldást új kád beépítésekor lehet alkalmazni. Akik ragaszkodnak a hagyományos beépítéshez, lehetőleg a kád mindkét végén falazzanak a burkoló falakba egy 20×20 cm-es kerámiaártsot.

ZÁMBORI JENŐ
Hódmezővásárhely

Számlapvédő fólia

Ötletem célja a kvarcóra üvegének megóvása a karcolás, ezáltal az üveg elrepedése vagy törése ellen.

Az óra új, még karcmentes üvegére átlátszó, öntapadós fóliadarabkát (pl. tixo vagy cellux ragasztószalagot) helyeztem, melynek túlnyúló széléit zseletpengével levágtam. A ragasztószalag széléit körben óvatosan az üveg körüli mélyedésbe nyomtam. Ragasztáskor vigyázni kell arra, hogy a fólia alatt ne legyen levegőbuborék. Ezt a megoldást két éve alkalmazom, s az óra üvege még nem sérült meg.

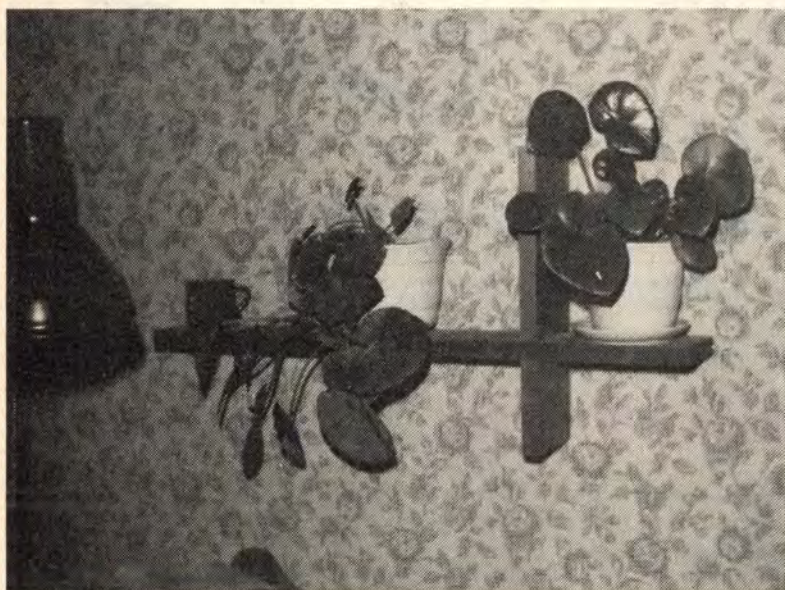
MOLNÁR CSABA
Pécs

Flakontartó

Több egyszerű, de praktikus ötletet találtam már az Ezermesterben, most a sajátomat szeretném bemutatni. Gondot okozott a légfrissítő flakonjának elhelyezése. Végül úgy oldottam meg a felerősítést, hogy egy valamivel nagyobb átmérőjű, levágott tetejű műanyag flakonba tettem bele, melyet a falra erősítettem. A „tokból” szükség esetén könnyedén kiemelhető a légfrissítő.

KAPAI PÉTER
Szolnok

Elemes polcok házilag

Véleményem szerint újszerű formájú, bármikor szétszerelhető, s tetszés szerint másképpen is összeállítható polcokat készítettem.

Az elemek kialakításához alapanyagként 10 cm széles és 2 cm vastag fenyődeszkát használtam fel. Ezekből (előzetes terv alapján) különböző hosszúságú darabokat vágtam le. Összeszereléshez mindegyik

csatlakozó elembe 5 cm mély (a deszka fele szélességéig érő) rést fűrészeltem, amelynek szélessége egyezett a deszkavastagsággal. A részeket egymásba csúsztattam és az illesztéseket a hátoldal felől beütött szegekkel erősítettem meg. (Átalakításkor a szegek egyszerűen kihúzhatók.) Amelyik polcot pl. az ágy fölé szántam, azt az apróbb tárgyak

tárolására alkalmas fiókokkal láttam el. A fiókok előlapjának színe a polcokéval egyező lehet, de be is festhetjük.

A polcszerkezetet tiplikkel a falba rögzített kampókra akasztottam.

KISGERGELY JÓZSEF
Budapest

**A megjelent
ötleteket honoráló
vásárlási utalványokat
postán
– ajánlottan –
juttatjuk el
a beküldőknek,
s továbbra is kérjük
kedves olvasóink
megvalósított,
közérdeklődésre
számot tartó,
lehetőleg
fényképpel illusztrált
saját ötleteit.**

Porszénből darabos

Az 1985.9. sz. EM-ben olvastam a szénporhasznosításról. Kiegészítésképpen azt ajánlom, hogy a szénport (ami a fűtési idény után megmaradt) ne vízzel, hanem tézstafőzőskor keletkező tézstaléval keverjük össze. Ezt a nyár folyamán többször megismételhetjük. Az összekevert, földnedves szénport vékony rétegben terítsük el és szárítsuk ki. A lé keményítőtartalma a szénport „megszilárdítja”, és az szárítás után darabokra törve tárolható a következő fűtési idényig.

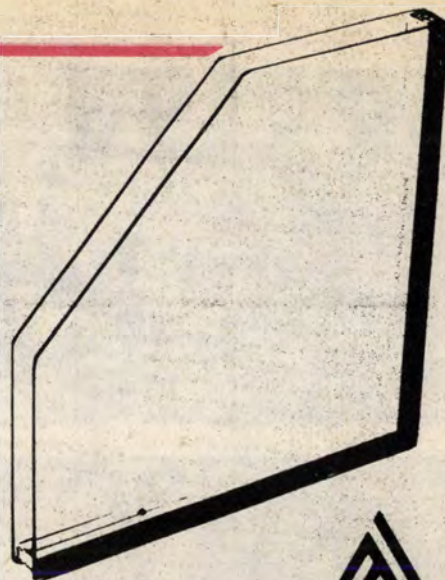
BÓCZ BOLDIZSÁR
Bana

Forgatógomb hívótankra

Filmhíváskor megkönnyíti a Co-rex-szalagos tárcsa forgatását a tengelyre húzott pezsgősüveg-dugó. A hullámos szélű műanyag szalag mellé tekercselt filmet ugyanis a tárcsa tengelyének forgatásával kell a hívás ideje alatt mozgatni. Ha a tengelynél jóval nagyobb átmérőjű műanyag dugót fogantyúként használjuk, a kezünk nem fárad el annyira, és a forgatás is eredményesebb, a vegyszer egyenletesen éri a hívandó filmet.

KÁLOVICS JÓZSEF
Nagykanizsa

SEGÍT
AZ ENERGIATAKARÉKOSÁGBAN
A Hungaropan
HŐ- ÉS HANGSZIGETELŐ
ÜVEGSZERKEZET

A Hungaropan hő- és hangszigetelő üvegszerkezet egy, vagy két légréteg közbeiktatásával, két vagy három, méreteiben azonos üvegtáblából álló, kerülete mentén légmentesen lezárt és páramentesített üvegszerkezet. Az üvegtáblák közötti légréteg vastagságát a kerület mentén beépített furatokkal, vagy réssel ellátott csőszerű alumíniumprofil határozza meg. Az alumíniumprofil és az üvegtáblát speciális műgyantával ragasztják össze. Az üvegtáblák közé zárt levegő páramentességét az üreges távolságtartóban lévő speciális páralekötő anyag biztosítja. Ezáltal az üvegtáblák belső felülete csillogóan tiszta marad.

Az energiatakarékos Hungaropan hő- és hangszigetelő üvegszerkezeteket elsősorban nyílászáró szerkezetek üvegezésére használják, de alkalmazható külső és belső falak, válaszfalak kialakítására is. Alkalmazásával jelentős fűtőanyag-megtakarítás érhető el.

A Hungaropan hő- és hangszigetelő üvegszerkezet alkalmas fa, műanyag és fém anyagú keretszerkezetbe való beépítésre.

A Hungaropan hő- és hangszigetelő üvegszerkezet kiváló minőségét garantálja, hogy 1973 óta folyamatosan KIVÁLÓ ARU!

Lakásépítés, korszerűsítés, bővítés
vagy felújítás előtt kérjen részletes
tájékoztatót az

Orosházi Üvegyár **VEVŐSZOLGÁLATÁTÓL**

5901 OROSHÁZA, Pf. 118., Tel.: 374/210,
 ahol készséggel megadják az egyedi igényeinek
 megfelelő információt.

Itt levágandó!

KÉREM SZÍVESKEDJENEK RÉSZEMRE

- Részletes Hungaropan Termékismertetőt
 - Hungaropan Beépítési Előírást
 - Hengerelt üveg Termékismertetőt
 - Hengerelt bordás síküveg Termékismertetőt
- küldeni

1986. év _____ hó _____ nap _____

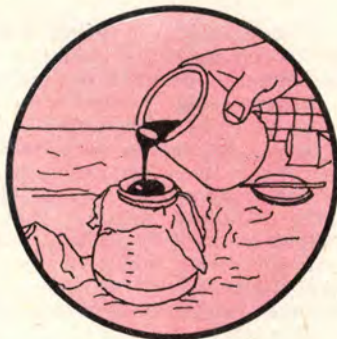
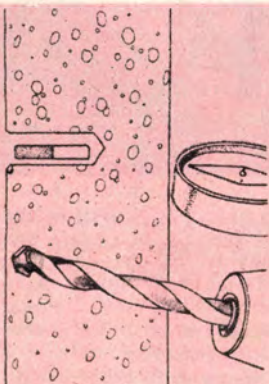
_____ név

_____ város

_____ pontos cím

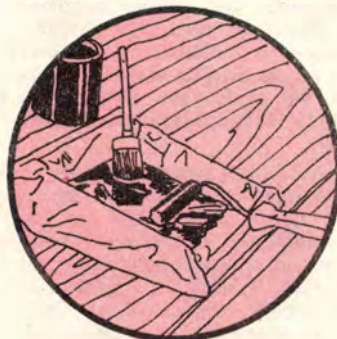
Nemzetközi ötletparádé

Ha különböző tárgyakat erősítünk fel egy válaszfal mindkét oldalára, előfordulhat, hogy a felerősítéshez fúrt lyukak (a tiplik furatai) a falban „találkoznak”. Ezt elkerülhetjük, ha pontosan meg tudjuk határozni a fal túloldalán fúrt lyuk helyét. Ehhez egy kisméretű, rúd alakú mágneset helyezünk el a furatban. Ezt követően az ellenkező oldalon egy egyszerű kivitelű iránytűvel meg tudjuk keresni a furatban levő mágnes helyét.

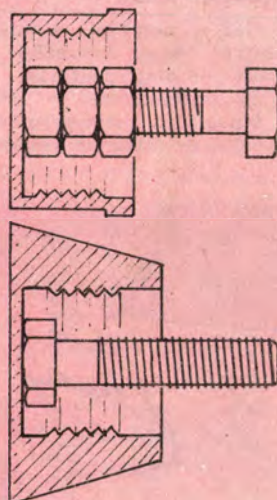

A festékszóró tartályába csak csomómentes, alaposan felkevert festéket érdemes tölteni, hogy szóráskor ne tömődjön el a fúvóka. Külön szűrőedény helyett közvetlenül a tartályba önthetjük a felhasználandó festékmennyiséget. Ehhez a tartály nyakára befőttesgumival rögzítsünk egy nejlonharisnya-darabot, s azon keresztül töltjük be a festéket. Ha a szűrőn már sok szemce akad meg, azt eldobhatjuk és újra cserélhetjük.

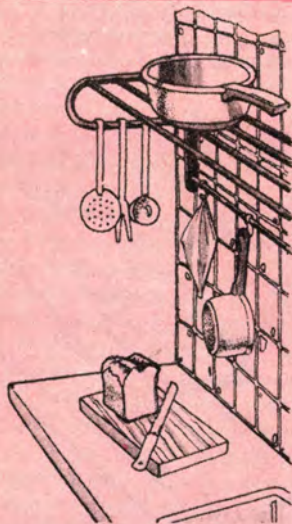
A lakk beszáradt maradékát nehezebb eltávolítani a festékestáliból, mint pl. az olajfestékét vagy a diszperziós festékekét. Könnyebb lesz megtisztítani a teddy-bevonatú festőhenger lapos tálját, ha azt lakkozás előtt egy nagyobb méretű, vastagabb anyagú fóliazacskóba bújtatjuk. Így kívül-belül megóvjuk a lakkszennyeződéstől, és a lakkozás befejeztével csak a zacskót kell eltávolítanunk.

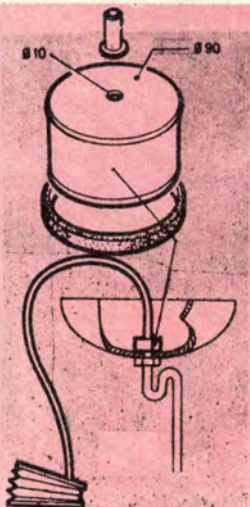
A lefolyócső dugulását gumiharang helyett a műanyag csónakok felfújásához használt, lábbal taposható pumpával is megszüntethetjük. Egy hengeres doboz aljába ragasszunk peremes csatlakozócsonkot, amelyre a pumpa gumicsővét ráhúzhatjuk. A dobozperemre körben erősítsünk lágy anyagú tömitést (pl. gumiszalagot), hogy a „harangot” rés nélkül helyezhessük a lefolyó fölé.

Kiürült flakonok, tartályok csavaros műanyag zárókupakjaiból bútorfogantyút készíthetünk. Attól függően, hogy milyen módon kívánjuk rögzíteni, helyezünk a kupakba egy fejre állított csavart vagy csavaranyákat. A felerősítő elemet (a csavart vagy az anyákat) helyezük középre, és anélkül, hogy elmozdítanánk, öntsük körbe műgyantával (esetleg epokittal). (Az anyákba hajtunk csavart és úgy tegyük a kupakba.) A gyanta kikeményedése után felszerelhetjük a jó fogású, szilárd műanyag fogantyút.

A hagyományosan az előszobában felszerelt kalaptartós fogast a konyhában is kitűnően használhatjuk. A krómozott felületű vagy színesre festett csövekből álló fogast a munkaasztal fölé szereljük a falra. A kampóira nyeles edényeket, konyharuhát, fogókesztyűt akaszthatunk, csövein tálalóeszközöket helyezhetünk el, sőt a kalaptartó részt polcként használhatjuk.

Alapozás mázolás előtt

Az „Ezermester” cikkeinek jelentős része azzal fejeződik be, hogy az elkészített „mesterművet” lássuk el megfelelő felületvédelemmel; alapozó- és védőbevonattal. Ez a rövid mondat nem arra utal, hogy az utolsó műveletsorozatnak kisebb a jelentősége. Még csak arra sem, hogy ez annyira egyszerű, magától értetődő lenne. Lapunk terjedelme nem teszi lehetővé, hogy a precíz technológia leírását minden cikk végén megismételjük. Ehelyett most (ezt tettük néhányszor a múltban is) kiemelten csak a felületkezeléssel foglalkozunk, sőt elsősorban annak is a faanyagok alapozására vonatkozó részével.

A mázólmunkák sorában a felületvédelem tartóssága szempontjából döntő fontosságú az alapozás, melynek technológiai sorrendjét a következőkben ismertetjük. Előfordul, hogy a gyakorlatban egyik-másik munkafázist kihagyják. Az eredményes munka feltétele azonban a műveletek gondos és hiánytalan elvégzése.

Címszavakban tehát:

portalanítás — alapozás — csiszolás kovapapírral vagy horzszakövel — portalanítás — olajtapaszolás — csiszolás és portalanítás — esetleg újabb tapaszolás, simítótapaszolás (spatulyázás) — csiszolás kovapapírral

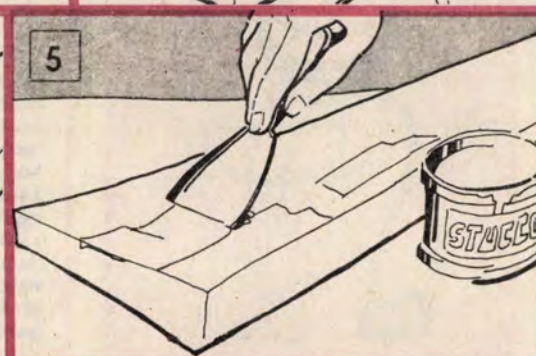
— portalanítás — esetleg újabb lakk-kitt tapaszolás — csiszolás — portalanítás — bevonás zománclakkal. Bizony még végigolvasni is hosszú, hát még végigcsinálni. De, ha igazán tökéletes felületet szeretnénk, akkor ilyen aprólékos munkára van szükség. A mázólmás élet-tartama, minősége, esztétikai hatása leginkább az alapozás jóságától függ. Az itt elkövetett hibák, a rosszul megválasztott anyag felhasználása, a helytelen kivitel később már hely-rehozhatatlanok.

A mázólmás megkezdése előtt vizsgáljuk meg a faanyagot. A durva szennyeződések távolítsuk el, majd a letisztított, száraz felület apróbb hibáinak eltüntetésével kezdjük a felületkezelést. A durvább hibák kijavítása asztalosmunka, azokat ne a mázólmással akarjuk megszüntetni. Az alapozást már a kijavított, simára csiszolt (1) felületre vigyük fel (2).

A fafelület alapozásának régebbi, hagyományos módja a lenolaj vagy lenolajkence hig oldatával való bevonás. Az ezzel gyakorlatilag egyenértékű új módszerek szerint ún. emulziós alapozást alkalmaznak. Az ilyen alapozók nem hatolnak olyan mélyen az anyagba — különösen a puhafába —, mint a lenolaj, de gyorsabban száradnak, keményednek, és megbízhatóbb alapot adnak; nem repedeznek, nem ragadnak, mint a len-

olajbevonatok. A lenolaj mélyen (kb 0,6 mm) hatol a fa pórusaiba, és ha nem hagyunk rá elég időt, nem szárad ki teljes mélységben. A lenolajkence, illetve sűrített lenolajkence pórusokba hatolása lényegesen kisebb. A legkevésbé mélyre a műgyanta alapozóanyagok jutnak.

Az alapozás utáni csiszolás célja, hogy a felületen elősegítse a festék megtapadását, és hogy eltávolítsuk a felületre tapadt szennyeződések. Olajmázoláskor üvegpapírral, kovapapírral szárazon csiszoljunk. A közbülső csiszoláshoz finomabb, eset-

leg már lekoptatott papírokat célszerű használni. Legegyszerűbb a sima felületek csiszolása; a papírt ráhajtjuk kézhezálló, megfelelő méretű fa (esetleg parafa) darabra (3). Így könnyebb, egyenletesebb a munka. A tagolt profilos részeket összehajtott papírral óvatosan csiszoljuk, vigyázva, hogy a finomabb élék ne tűntessük el.

A tapaszok csiszolásának külön technológiája van. Fenyőfélések csiszolását például mindig szállirányban kezdjük, s csak utána haladjunk keresztirányban. **Finomabb csiszoláskor** az alig látható egyenlőtlenések eltüntetésére ajánlatos a felületre egy, ún. sovány festékréteget rákenni. Csiszolás közben a mélyebb részekben ottmarad a festék, és jól megmutatja a tapaszanyag egyenlőségét.

Csiszolás után ne felejtsük el a felület **gondos portalanítását**. A portól a mázolás szemcsés, egyenetlen lesz. A portalanításhoz poroló ecsetet, vagy jól kirázott rongyot használunk (4).

Alapozás után (nem előtte) az apróbb hibákat **tapaszolással**, olajos késtapasszal kell kijavítani. Az alapozás előtti tapaszolás azért helytelen, mert a fa a tapasz olajtartalmát elszívja. Emiatt a kötőanyag nélküli tapasz nem tapad a fához, egyszerűen „leesik”. Az alapozott

fához viszont a tapasz kifogástalanul tapad.

A tapaszt fémlappal vagy rétegelt lemezdarabbal kenjük a felületre, a kicsorbult élékre. A felesleges anyagot spatulyával távolítsuk el, majd a felületet gondosan simítsuk le, húzzuk át. Ha az első tapaszolás után még maradtak egyenetlenségek, akkor a felületet az első, illetve további mázolások után **újabb tapaszolással** kell kijavítani.

A tapasz ne legyen túl sovány, mert úgy a következő réteg felhordásakor könnyen kimosódhat, de túl kövér se, mert akkor lassan szárad, hátráltatja a munkát és esetleg meg is repedezik.

Míg a tapaszolás célja az apróbb hiányosságok eltüntetése, a **spatulyázás, másképpen simítótapaszolás** a teljes felület átvonásával kemény, egyenetlen bevonatot ad (5). A simítótapaszt már lehetőleg a fedőmázolás színéhez hasonlóra kell választani. A rétegeket igen vékonyan (kb. 0,5 mm) hordjuk fel. A túl vastag repedezik és nehezen szárad. Az egyszeri spatulyázás gyakran nem elégséges, ilyenkor csiszolás után megismételhető a művelet. Sima felületek spatulyázása aránylag egyszerű feladat, a tagolt részeké viszont körülményesebb. Ilyenkor vagy híg, ecsettel felhordható anyaggal dolgozzunk, vagy olyan gumi, cel-

luloid spatulyakéceket használjunk, amelyek jól idomulnak a felülethez.

Azt, hogy mennyi tapaszanyag maradjon a felületen, a spatulyakés tartásával szabályozhatjuk. Minél meredekebben tartjuk a spatulyát, annál kevesebb anyag marad vissza. A túl laposan tartott szárszám a szükségesnél több anyagot hagy a felületen, s a lecsiszolása sok felesleges munkát okoz. A rossz minőségű, helytelenül tárolt tapasz lepereg a felületről.

Függőleges spatulyázással a felületen alulról felfelé haladjunk. A tapaszanyag ne legyen se túl száraz, se túl híg. Az első esetben túlságosan tapad a késhöz, a másodikban meg elfolyik. Az anyagot lakkbenzinnel, terpentinjával hígíthatjuk.

Mázolás előtt a simítótapaszt (spatulyázott), **gondosan portalanított felületet sovány olajba mártott ronggyal töröljük át** (6). Különben a spatulyaanyag száraz felülete a ráhordott festék anyagától túlságosan sok olajat szívna el.

Az alapozáshoz használt anyagok különféle nevekkkel kerülnek forgalomba. Az anyagbeszerzéskor kérjük ki a szakboltok eladóinak tanácsát. Ajánljuk Kovács Géza „Fal-festő- és mázoló munkák” című könyvének forgatását is (Ipari szak-könyvtár sorozat, 1983).

P.J

A TECHNIKA KÖNYVESBOLT AJÁNLATA

... pld. Cseh Lajos szerkesztette: GÉPJÁRMŰ-ÜZEMBENTARTÁSI ZSEBKÖNYV	51,- Ft	... pld. Kozumplik, J.: GÉPJÁRMŰ- AKKUMULÁTOROK	51,- Ft
... pld. Flamisch Ottó-Kardos Mihály: AUTÓVILLAMOSSÁGI BERENDEZÉSEK DIAGNOSZTIKAI VIZSGÁLATA	55,- Ft	... pld. KRESZ-JOGSZABÁLYOK, A KÖZÜTI KÖZLEKEDÉS SZABÁLYAI ÉS ÉRTELMEZÉSÜK, 1986.	45,- Ft
... pld. Frank György-Hüttl Pál: HOGYAN TOVÁBB? DÁCIA 1300	94,- Ft	... pld. Lovász György: FORMA-1-es MINDENTUDÓ	48,- Ft
... pld. Gräter Horst: FÉKSZERVIZ 1985.	81,- Ft	... pld. Molnárné Bárkányi Ginda-Nagy László: GÉPJÁRMŰVEK FÉNYEZÉSE	35,- Ft
... pld. Gudlin Tamás-Vida Emil: GÉPJÁRMŰVEK LÉGFEKEI	75,- Ft	... pld. Preusch, E.-Rabis, K. I.H.-Schulze, D.: HOGYAN TOVÁBB? SKODA MB S.100	35,- Ft
... pld. Hingl János: AUTÓSZERELŐK ZSEBKÖNYVE	65,- Ft	... pld. TRABANT 601 JAVÍTÁSI SEGÉDKÖNYV	50,- Ft
... pld. Kasedorf, J.: BENZIN BEFECSKENDEZŐK	45,- Ft	... pld. Vargha Zoltán-Almássy Tibor: GÉPJÁRMŰVEK KORROZÓVÉDELME	66,- Ft

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők a kitöltött, kivágott és címünkre borítékban beküldött hirdetés alapján. Postán utánvétellel szállítunk, a portóköltséget felszámítjuk. Tekintettel a korlátozott példányszámokra, a rendeléseket beérkezésük sorrendjében teljesítjük.

A megrendelő neve: _____

Pontos címe (irányítószámmal): _____

Címünk:

Állami Könyvterjesztő Vállalat

TECHNIKA KÖNYVESBOLT ÉS ANTIKVÁRIUM

1114 Budapest XI., Bartók Béla út 15.

Telefon: 667-008

FÉSZEK

A BARKÁCSOLÁS = ÖRÖM + TAKARÉKOSSÁG!

Lakásában, hétvégi házában
végzendő munkáihoz

- faanyagok,
 - barkácsanyagok,
 - szerszámok,
 - kiségek,
 - tapéták,
 - festékek, lakkok
- bőséges választékát
találja a

Bp.-i TŰZÉP Vállalat
FÉSZEK Áruházában!

(Bp. X., Ceglédi u. 1-3.)

Tel.: 270-089, 274-217

A lemezárukat és bútorlapokat, kívánságra méretre vágjuk.

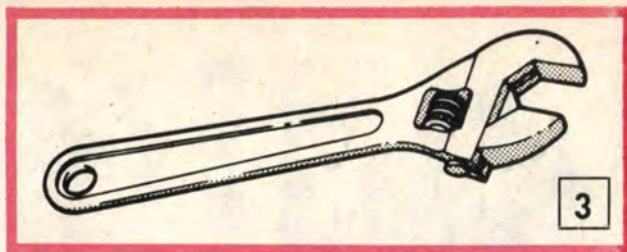
„Gumi”-fogók

A cím természetesen nem arra utal, hogy a következőkben bemutatott szerszámok gumiból készültek. Még csak arra sem, hogy gumi anyagú tárgyakat lehetne megfogni velük. A kifejezés arra céloz, hogy e fogók, kulcsok befogó fejrészének szájnnyílása rugalmasan, a szükséges méretre állítható.

Pontos megnevezésük előtt a nevekhez még egy-egy megjegyzést fűzünk. A gyakorlatban ugyanis aligha fordult elő, hogy a mester ekképpen szolt volna tanuló-jához: „add ide a derékszögű, állítható csavarkulcsot”. A szerszámoknál, munkafogásoknál egyaránt szinte külön életet él a köznapi szakszargon és a hivatalos szakkifejezés. Mégis érdemes ez utóbbit is ismerni, hiszen a katalógusokban vagy az üzletekben szakszerű nevükön így azonosítják a szerszámokat.

A **gyors csőfogó** — másképpen villám csőfogó, népszerűen pedig blitzfogó — a csőszerelés egyik alapszerszáma (1). A fogó egy tömör kovácsolt félrészből és egy sajtolt lemezsárból áll. A tömör félrész furatain átdugott csap lehetővé teszi, hogy a szájnnyílást bizonyos határokon belül állíthassuk. A különböző méretekben készülő fogó legnagyobb szájnnyílása 36 és 75 mm között változik. Használatához fontosnak tartjuk megjegyezni; a festett, krómozott felületeket (csapszerelvények stb.) erősen roncsolja. Ha ilyen célokra vesszük igénybe a szerszámot, a tárgyat vastag gumilap vagy rongy rácsavarása után fogjuk meg.

Ezermester-gyakorlatban elsősorban anyák, csavarok szerelésekor vehetjük hasznát az **állítható csavarkulcsoknak**. Legalább egy ilyen szerszámot „illik” az autó minimális szerszámkészletében is tartani, hiszen egy kisebb villáskulcs-, csillagkulcskészletet helyettesíthetnek. (Természetesen nem százszázalékosan.)

3

Legismertebb, s talán legjobban használható kulcs a **kétfás állítható csavarkulcs** (2), melyet a köznyelv franciakulcsnak nevez. Segítségével nemcsak a csavarfejeket lehet szilárdan, sérülésmentesen megfogni, hanem különböző szorítási feladatokra is alkalmas. Kalapácsként ne használjuk, mert akkor tönkremegy!

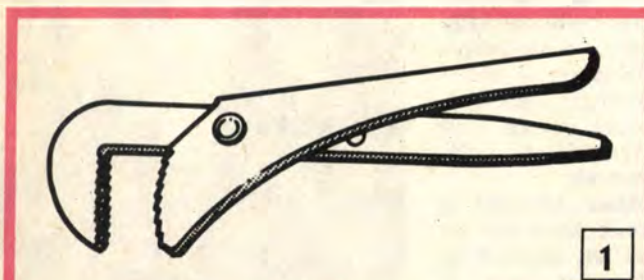
Ugyancsak nagyon népszerű általános szerszám a **svéd csavarkulcs**. Ennél a mozgópofa egy fogazott lécs, ahhoz illeszkedik az állópofa fejrészébe szerelt menetes csiga (3). A kulcsfej a szárral 22 fokos szöget zár be, ami a szerszámot szűk helyen történő csavarkihajtásra is alkalmassá teszi. A svédkulcs kulcsnyílása 17 és 36 mm között változik.

A svédkulcs felépítéséhez hasonló a **derékszögű, állítható csavarkulcsé**, melyet excelsior kulcsként is szoktak emlegetni. A 30—36 mm legnagyobb befogó nyílással készült kulcsokat az autószerelésen kívül a háztartásban és a barkácsolásban egyaránt jól használhatjuk. Általában a kulcsszár belső élét képezik ki fogaslécként, s arra illeszkedik a mozgó rész menetes csigája (4). Létezik fordított változat is, ahol a csiga mozog és a fogasléc áll (5).

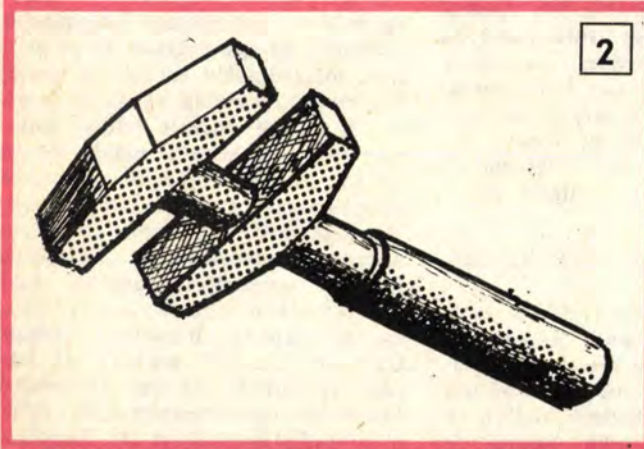
Ugyancsak a villáskulcs helyettesítésére készült az a szerszám, melyet — miután jobb elnevezést nem találtunk rá — **állítható villáskulcsnak** kereszteltünk (6). Ez a nálunk kevésbé ismert szerszám akár házilag is elkészíthető, legfeljebb az anyag edzése okoz gondot.

Szabálytalan hatszög formájú mozgó részébe különféle hatlap fejű csavarfejek illeszthetők. A csavarfej két lapját a szárrész excenteres bütyke szorítja be a 60 fokos szögű kulcsnyílásba. Bár ez az excenter rész nem fekszik fel az egész lapon, a szorítóerő olyan nagy, hogy a kulcs nem tud megcsúszni, nem sérti meg a csavart.

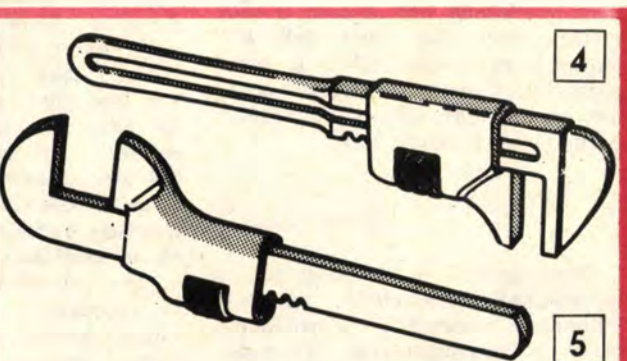
-i-f

1

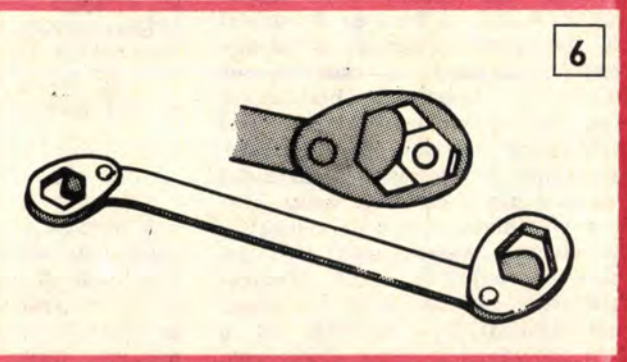

2

4

5

6

Szakszerű munka = garantált minőség!

Parkettcsiszolás, -lakkozás

● A tükörsima felületű, szép erezetű és mintázatú parketta a lakószobák mutatós, praktikus padlóburkolata. Festés, tapétázás, mázolás után, amikor többnyire majdnem üres a helyiség, érdemes felújítani a parkettát is. Különösen, ha az összekarcolt, kopott lakkozást, vagy eredetileg viasszal fényesítették.

A csiszoláshoz, lakkozáshoz főként elszántság kell, hiszen a műveletek viszonylag egyszerűek, különösebb gyakorlat nélkül is elvégezhetők. Gondos munkánk eredményeként, garantáltan „minőségi” parkettánk, padlónk lesz.

Előkészületek

Csiszológépet és szélcsiszolót a kölcsönzőtől bérelhetünk, ugyanott különböző finomságú csiszolópapírokat is vásárolhatunk. (Csiszolópapírok nagy választékban kaphatók a Vasért, a Vas- és Edénybolt V. üzleteiben, valamint a háztartási boltokban.) A csiszológépek egyszerűen kezelhetők, biztonságosak, de a használatukra vonatkozó előírásokat tartjuk be. (Például: ügyeljünk az előírt csatlakoztatásra; a gép vezetékét munka közben vállunkon vessük át, nehogy a szigetelést „elcsiszoljuk” (A); leeresztett helyzetű forgó csiszolóhengerrel ne tologassuk a gépet, helyváltoztatáskor emeljük fel a hengert; zárt félcipőben dolgozzunk,

s a helyiség padlója tökéletesen száraz legyen.)

A gépen kívül a padló faminóságától, elhasználtságától függő finomságú csiszolópapírokat, parkettalakkot (lehetőleg kétalkotós, kopásálló műgyanta alapú lakkot), puha, hosszabb szőrű, tömött, széles kefével vagy ecsettel szerezzünk be. Újjonnan lerakott parkettához három különböző szemcsézetű csiszolópapírt (36-os, 60-as és 100-as) használunk. Régi parkettát, padlót négyszer csiszolunk át, legelőször durvább (24-es szemcséfinomságú), majd egyre finomabb csiszolópapírokkal. Lakk vásárlásakor a dobozon levő útmutató nyújt segítséget, de kétrétegű bevonat esetén előzetesen egy négyzetméterre min. 200 g-nyit számíthatunk.

Az előkészületekhez tartozik a helyiség burkolatának kijavítása is. Ha a szegőlécek mellett egyenetlen, erősen szennyezett a parketta, a szegőléceket is szedjük fel. Azokat külön, kézzel vagy fűrőpisztolyba fogott csiszolótárcsával csiszoljuk le, amelyik túlságosan tönkrement, új léccel pótoljuk. A parkett nagyobb mélyedéseit, egyenlőtlen hézagait folyékony fával, esetleg fűrészpor és epokitt keverékével töltjük ki.

Más-más irányban

A megfelelő szemcsézetű csiszolópapír felerősítése után kezdhetjük a munkát. A gépre szerelt poredszívó, ill. porzsák ellenére csiszoláskor az ablakot, ajtót tartjuk nyitva. A működő gépet mindig lassan, de

egyenletes sebességgel mozgassuk, különben az egy helyben forgó hengere mélyedéseket munkál a padlóba, melyeket utólag nehéz eltüntetni. A készre csiszolt felület teljesen simának látszik majd, ha az ábrák alapján ajánlott csiszolási irányokat, ill. a műveletek sorrendjét betartjuk. (Az ábrák nyilaiban a szemcséfinomságot és a csiszolási irányok sorrendjét tüntettük fel.) Minden sávon kétszer; egyszer oda, egyszer vissza haladjunk végig. Újjonnan fektetett parkettánál három menetben, három különböző finomságú csiszolópapírral érhetjük el a kívánt eredményt (1). Legyünk

figyelemmel a helyiség megvilágítási viszonyaira is: az első műveletet, a durvacsiszolást a szoba képezetbeli, az ablaktól kiinduló átlójával párhuzamos sávokban, a másodikat arra merőleges irányban végezzük. Simítócsiszoláskor a fény beesése irányában, a legfinomabb szemcséjű papírral párhuzamos sávokban, oda-vissza haladjunk.

A régi, felújításra szoruló parkettát tapasztolás, hézagkitöltés után az előzőekben leírtakkal azonos sorrendben, de négyszer csiszoljuk át. (2).

(Ebben az esetben a legelső és a harmadik csiszolási irány megegyezik.)

Sávváltó folyosó

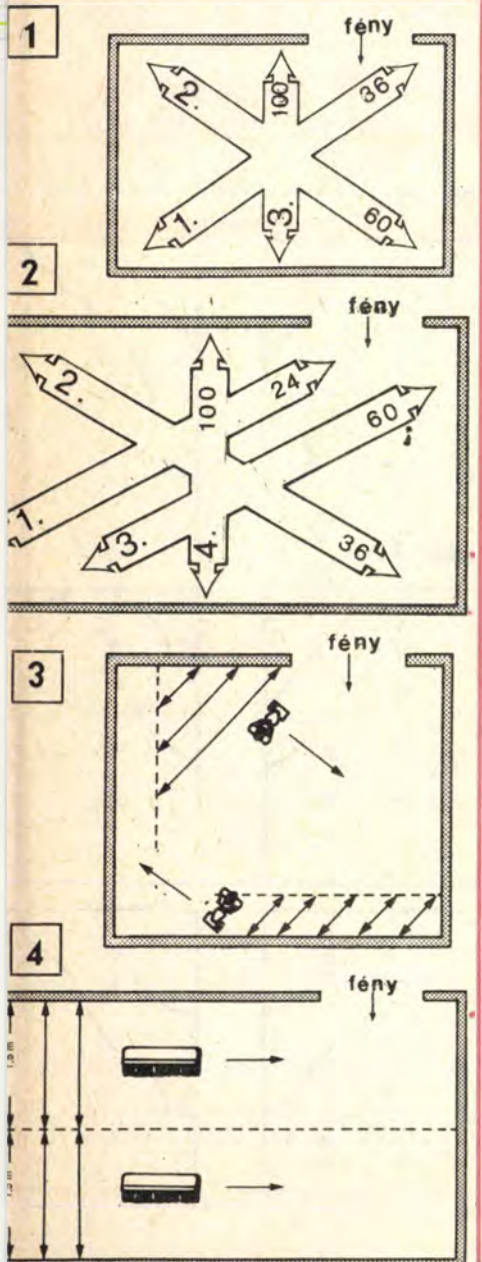
Csiszolás közben legkényesebb művelet a sávváltás, azaz amikor „új” csíkot kezdünk. E művelet megkönnyítésére célszerű „fordulósávot” kialakítani. Minden csiszolt sáv végénél hagyjunk olyan széles helyet, ahol elfér a gép és kezelője. Ezeket a csiszolatlan sávokat a fénytől legtávolabb eső részeken jelöljük ki (3). A parketta többi részét az ajánlott irányoknak megfelelően (az ablakkal szembe fordítva, balról-jobbra haladva) csiszoljuk fel, míg az utoljára hagyott fordulósávot az ellenkező irányban, az ablaknak háttal fordulva, de ugyancsak balról-jobbra munkáljuk meg.

Lakkozás

Jó minőségű, puha kefe vagy ecset a legmegfelelőbb szerszám a lakk felhordásához. Ha lakkozás közben egy-egy szőr kihullik a keféből, egy csipesszel távolítsuk el. A lakk alkotóinak összekeverésekor és a szerszámok tisztogatása során is szükség van oldószerre, melyet a lakkal együtt vásároljunk meg.

A lakkozást az ablak felőli falnál, a fényforrástól mindig távolodva végezzük, így a kihagyott részeket, a lakkozás hibáit azonnal észrevesszük. Egyszerre csak kb. másfél méter széles sávban dolgozunk, a helyiséget osszuk fel csíkokra. A haladás irányát a 4. ábra mutatja be.

Az első lakkréteget hagyjuk száradni. A dobozon levő felhasználási javaslat ismerteti, hogy mennyi ideig szárad, milyen hőmérsékleten

Vigyázzunk az átmenetre, a csiszolt sávok lehetőleg észrevehetetlenül csatlakozzanak. A sávváltó műveleteit mind a három (régipadlónál mind a négy) csiszolási művelet során hasonlóan végezzük el.

Fűtőtestek alatt, sarkok közvetlen közelében, a szegélylécek mentén szelvéscsiszolókat használunk (B). A még ezzel a géppel is hozzáférhetetlen helyeket kézzel, csiszolópapírral vagy színlőpengével tegyük simává.

A készre csiszolt parketta teljes felületét tisztítsuk meg és portalanítsuk. Ezután már csak teljesen tiszta talpú cipőben (vagy a lábbaire húzott zoknival, ráerősített rongydarabbal) lépünk a helyiségbe.

használható, s mikor hordható fel újabb réteg. Az első réteg hatására a fában lévő szálkák megduzzadnak, ki is állhatnak a felületből. Ajánlatos a lakk száradását követően lengőcsiszolóval, finomszemcséjű papírral (100-as, 120-as) elsímítani az esetleges egyenetlenségeket.

Portalanítás után következhet a második lakkréteg felhordása, az elsővel azonos módon. A tükörfényes, egyenetlen felület eléréséhez (megelőző csiszolás nélkül) harmadszor is lakkozzuk be a parkettát.

Lakkozás közben a felületet ne érje tűző nap, mert buborékok keletkezhetnek.

A készre lakkozott parkettára, padlóra csak másnap lépünk rá, és jó tudni, hogy a lakkréteg még egy hétig nem köt meg teljesen, emiatt sérülékeny.

Rusztikus díszítőelemek

Néhány éve hasznos kezdeményezést valósított meg a Műszaki Könyvkiadó. Megállapodás alapján barkácsstémájú könyveket vesz át egy NSZK-beli kiadótól. A könyveket hozzáértő szakemberek fordítják magyarra, és kitűnő ábrák-képek illusztrálják. Az eddig megjelent kiadványok közül ismertettük már Dietmar Lochner: „Tetőtér-beépítés”, „Hétféle házak építése” és „Lakásbővítés pincével” című köteteit. Legújabbán Martin Lange „Rusztikus lakásbelső” című könyve segíti a címében említett témát kedvelő barkácsolókat. Ez utóbbi kiadványból mutatunk be — ismertetőnek — egy érdekes részletet, ill. a szerző előszavából néhány sort.

A szerző előszavából

Számunkra manapság a rusztikus lakásbelső elsősorban nagyszüleink hajdani, kedélyes korára való visszaemlékezést jelentik. De talán már Önben is felmerült a gondolat, hogy szívesen berendezné így a saját otthonát? A régi, szép favázás házakat nézve talán szívesen megnézte volna a belső kialakításukat is? Felmerült Önben a gondolat, hogy jó volna úgy élni, mint hajdanában — de persze a mai kor technikai vívmányaival együtt!

Ha megbarátkozott ezzel a gondolattal, és esetleg már csak a nekikezdés mikéntje hiányzik, akkor éppen ez a könyv hivatott arra, hogy a szükséges felvilágosításokat megadja Önnek. Nemcsak tanácsadója kíván lenni, hanem képekkel és magyarázatokkal akarja ösztönözni, hogy a rusztikus lakásról alkotott elképzeléseit új elemekkel bővítsé ki. Ráadásul segíteni kíván a megfelelő anyag kiválasztásában is.

A lakások belső tereinek kiképzésére annyiféle lehetőség nyílik, hogy azokat valamennyi részletében itt természetesen nem tudjuk tárgyalni. A gyakorlatban megvalósult munkákból is csupán néhányat mutatunk be. Ezeket a javaslatokat és indítványokat természetesen nem lehet minden esetben tökéletesen megvalósítani, példaként tekinteni, hiszen mindenkor alkalmazkodni kell az épület, a helyiség adottságaihoz. Mégis reméljük, hogy javaslataink és példáink segítenek majd Önnek.

Konzolok, könyökök és támaszok

A falburkolatok tetszetős tagolásához sokban hozzájárulnak a konzolok vagy könyökök. A teherhordó alátámasztásban működnek közre. Mind mennyezet-, mind falborításokhoz és azok együttes kombinációihoz igen hatásosak lehetnek (82. ábra).

A mennyezetgerendákat a falborításból kinyúló konzolok, népiesen könyökök támasztják alá, de elválasztófalak és térmegosztó szerkezetek kiegészítő elemeiként is alkalmazhatók — amint az a későbbiekben látható (83. ábra).

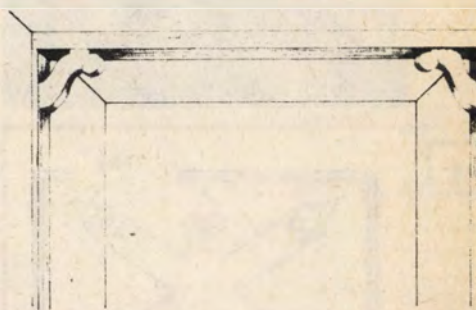
Ezeket az elemeket falburkolat készítésekor deszkákból alakítjuk ki, ha térbe nyúló elemeket használunk, gerendából vágjuk ki. A formai kiképzés lehetőségei igen sokrétűek. A megválasztást az ízlés és a ráfordítás mértéke határozza meg (84. ábra).

A mennyezetgerendák esetében alkalmazott rövid konzolok fokozottabb alátámasztás hatását keltik. Ezeket a falburkolatra rögzítjük és a mennyezetgerendához csavaroz-

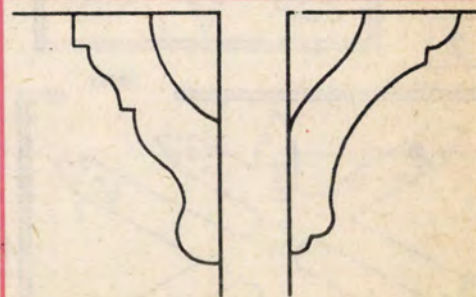
zuk. A konzoloknak esztétikai szempontból mindig valamivel keskenyebbeknek kell lenniük a felettük futó gerendák vastagságánál. Úgy hatnak, mintha a mennyezetgerenda a szomszéd szoba gerendakiülésén nyugodna (85. ábra).

A kiálló konzol és mennyezetgerenda összekapcsolását még kovácsoltvas hevederrel is lehet díszíteni (86. ábra).

Adott rendeltetésű támasztógerenda, amely pl. egy válaszfalhoz tartozik, vagy egy ülőpadot zár le, lépcsőt vagy folyosót határol, könyökkel vagy támasztódúccal és kovácsoltvas hevederrel ellátva különleges díszítőelem is lehet (87. ábra).

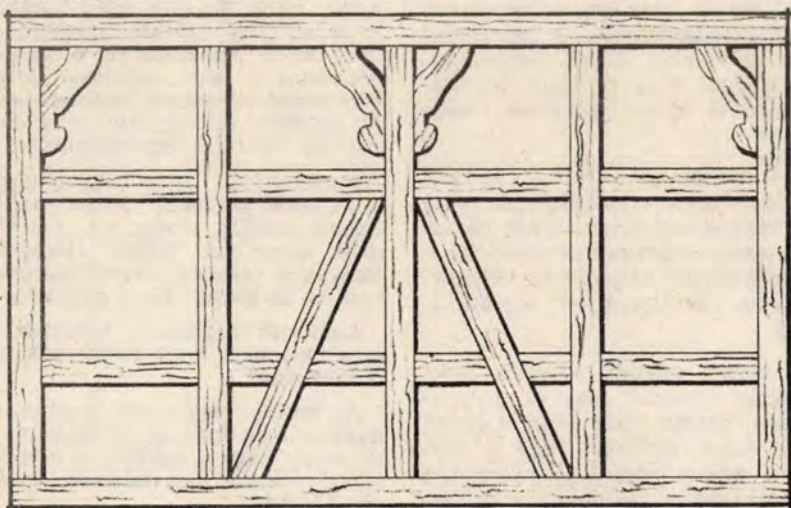

83. ábra

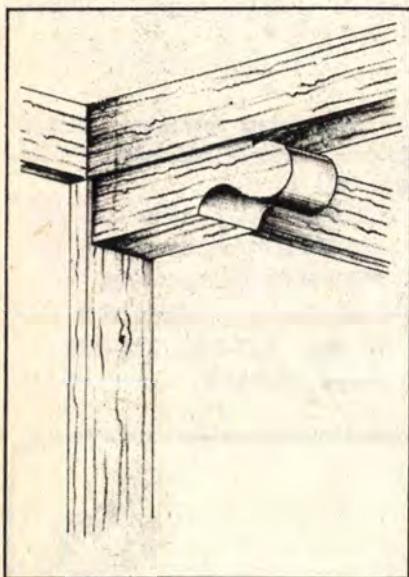
84. ábra

82. ábra

Felületkezelés

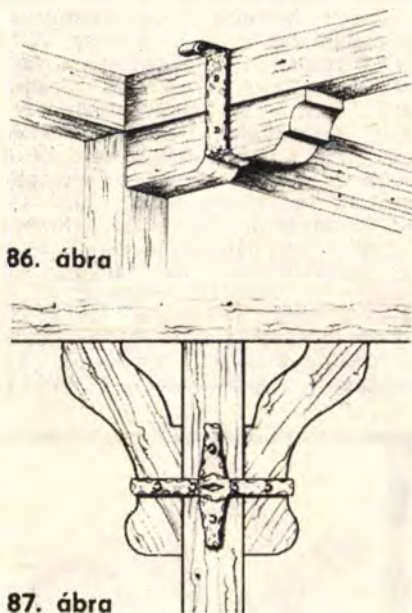
A vésett vagy faragott felületeket (187. ábra) manapság már — a szekercével faragott gerenda jellegének megfelelően — többnyire géppel munkálják meg. Megfelelő érzékkel ezt a géppel kialakított alakzatot kézi szerszámmal is lehet utánozni. A nehezen kezelhető szekerce helyett kanalas vésővel vagy hántolókéssel kifaragva a fát, a faragott felületre jellemző „berágódásokat” kapunk. A hántolókést a fa rostjára ferdén helyezve erőteljes nyomással és húzással fadarabkákat kell kimetszeni a felületből, melyeket ezután drótkéféznek. Itt is elengedhetetlen, hogy előzőleg hulladékdarabokon kísérletezzünk.

85. ábra

Ami a felület színezését illeti, azt pácolással vagy impregnálással magunk szabjuk meg. Javasoljuk, hogy szín- és anyagválasztás előtt kérje ki szakember véleményét, aki számos tanácsokat adhat a kivitelre vonatkozóan is. Ügyeljünk arra, hogy a gyártó pára és impregnálóanyagra megadott, pontos használati utasításait mindenkor figyelembe vegyünk.

Ezek általában felhasználásra kész folyadék alakjában kaphatók. Ha valamelyik pác por vagy esetleg kristály alakban kapható, a feldolgozáshoz először oldatot kell készíteni belőle. A színezett folyadékot minden esetben ecsettel hordjuk fel. Rövid felszívódási idő után, a felesleges folyadékot száraz ecset vagy szivacs segítségével oszlatjuk, ill. távolítjuk el.

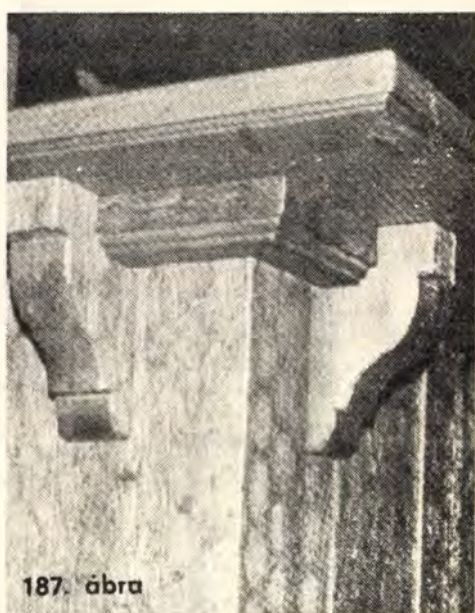
86. ábra

87. ábra

Kétrétegű pácolás esetén előfordulhat, hogy a második réteg felhordása után nem az elképzelt színárnyalatú a felület. A valóságos árnyalat csak megfelelő száradás (8... 24 óra) után állapítható meg.

Helyes, ha minden páctónushoz először próbapácolást végzünk.

A pácaanyag vásárlásakor feltétlenül figyelembe kell venni a pácolandó fa fajtáját, felületminőségét, továbbá a pácolandó felület nagyságát. Felbolyhosított, érdes felületek pl. lényegesen több pácaanyagot igényelnek, és valamivel sötétebbek is lesznek a termékismertető leírás színmintájaként bemutatottnál. A viasztartalmú pácák a végső kezelés (puha ruhával való átdörzsölés) után selymes fényűek lesznek, és így a lakkozás esetleg megtakarítható.

187. ábra

Folytatás a 23. oldalról:

jével felénk fordított — hátlapra, pontosan illesszük egymáshoz és jelöljük meg a felső él két végpontját. Erre azért van szükség, mert amikor már közte lesz a körbefutó oldallap (mint távtartó), már nehéz megállapítani, hogy pontosan hol kezdjük el annak felvarrását.

Sarkaiknál fogjuk össze az oldal- és előlapot és varrjuk végig az egyenes szakaszt. Az ívhez érve öltésenként, kézzel hajtsuk visszafelé a varrógépet, így gépeljünk előre, az ív mentén hajlítgatva az egyenes csíkot. Ugyanígy járjunk el a másik íves résznél is. Végezetül varrjuk végig a megmaradó egyenes részt. Látni fogjuk, hogy a végén fennmarad egy kis fölösleges darab, mert mint ahogyan azt a bevezetőben említettük, ezt a körbefutó oldallapot biztonsággal szabtuk le, az illesztés esetleges pontatlansága miatt. Vágjuk le ezt a felesleges részt.

Most kell felvarrnunk az oldalakra a vállszíjat és a karikákat tar-

tó műbőr darabokat, mert most még könnyen hozzáférhetünk. Ezt a vonal mentén vágthatjuk, nem lesz aláahajtvá, mert túl vastag lenne. Hajtsuk félbe az ívelt darabokat és fogjuk közbe a karikákat, aztán a már leirt módon szegecseljük fel, és a jobb felfekvés végett varrjuk is körül.

Az összeszerelt elő- és oldallapot illesszük a hátlap megjelölt pontjaira, gombostűvel rögzítsük és varrjuk le a jobb és a bal oldali egyenes szakaszt. Így bebiztosítottuk az elcsúszás ellen. Még egyszer állítsuk be a még levarratlan aljat, gombostűzzük le, és ekkor hozzáfoghatunk az ívek és a közbenső egyenes szakasz levarrásához.

Befejező tennivalók

Az eldolgozás következik. Szegjük körül valamennyi eldolgazatlan élt 1 cm széles fehér köpperszalaggal. Ne próbáljuk ezt első nekifutásra egyszerre véghezvinni, mert biztos, hogy elcsúszik. Először varr-

juk le a szalag egyik oldalát a felezővonalig a háló alá csúsztatva, majd hajtsuk vissza és így varrjuk le még egyszer.

Hátravan még az övszalag (vállszíj) felvarrása, hogy a táska vállra akasztható legyen. Hajtsunk fel az övszalag végéből 1 cm-t, varrjuk le és húzzuk át a karikán, és 4 cm-t visszahajtvá varrjuk le. Ugyanígy járjunk el a másik oldallal is. A megadott hosszúság átlagmagasságra vonatkozik. Ettől eltérő méretre úgy állíthatjuk be, hogy a táskát vállunkra akasztjuk egyik végén felvarrt övszalaggal és a megfelelő méretnél legombostűzzük.

Amellett, hogy a szunyogháló jól szabható, varrható, hajlékony és igen tartós. Elpiszkolódás esetén langyos, mosószeres vízben, körömfével könnyen tisztítható és ismét visszanyeri eredeti fehérségét.

A táska átmeneti kabáthoz, nyári ruhához egyaránt hordható. A kész táska, valamint néhány munkaművelet hátsó borítóoldalunk színes képein látható.

☆☆☆

CS. F.

Festés TRINÁT zománcsal

A „csináld magad” mozgalom keretén belül a lakásokban, hétfégi házakban és a barkácsolási munkák során gyakran kerül sor kisebb-nagyobb tárgyak, berendezések festéssel történő szebbé tételére.

A BUDALAKK Festék- és Műgyantagyár termékei közül ez alkalommal a TRINÁT zománcot ajánljuk szíves figyelmükbe.

A TRINÁT zománc alkídműgyanta alapú festék, amely magasfényű, rugalmas, egyben kemény bevonatot ad. Egyaránt alkalmazható falfelületek (pl. bútorok, nyílászáró szerkezetek stb.) és fémfelületek (pl. kerítések, korlátok stb.) festéséhez.

A TRINÁT zománc az időjárás hatásainak is ellenáll, ezért kültéri igénybevételi célra is alkalmas. Felhordási tulajdonságai igen kedvezőek, könnyen ecsetelhető, tixotrop festék. Felhordható szórással, ecseteléssel.

A TRINÁT zománc széles színválasztékban áll rendelkezésre. A színek egymással is keverhetők, így a termékkel tetszőleges színárnyalatok is elérhetők.

A TRINÁT zománcsal elvégezhető az új fa- és fémfelületek festése, valamint a régi felületek felújítása a megfelelő felületelőkészítés után.

Új, kezeletlen falfelületek festésénél a csiszolás, portalanítás után célszerű a fát XYLAMON impregnáló alapozóval telíteni. Alapozó-festékként a TRINÁT univerzális alapozó használható 1–2 rétegben. Alapozás után kerülhet sor a felületi egyenetlenségek kitöltésére, amelyhez a NEOFLEX késtapaszt javasoljuk. A NEOFLEX késtapaszt száradása, csiszolása és a felület portalanítása után lehet a TRINÁT zománcot felhordani, beltéri igénybevétel esetén 1–2 rétegben, kültéri igénybevételnél 2–3 rétegben.

Felújító jellegű munkáknál, ha a fa felületén levő korábbi olajfesték, zománcfesték, vagy szintetikus festék bevonata ép, sértetlen, akkor a bevonat finom csiszolása, portalanítása után 1–2 réteg TRINÁT zománcsal elvégezhető a festés. Ha a régi festékréteg repedezett, vagy a fáig sérült, akkor a felület állapotának figyelembevételével kell a felületelőkészítést és a szükség szerinti alapozást, késtapaszt, festést elvégezni.

Fémfelületekre (pl. kerítések, oszlopok, kerti bútorok, korlátok stb.) a rozsdátlanítás és zsírtalanítás után korróziógátló alapozót kell 1–2 rétegben felhordani. Korróziógátló alapozóként a RAPID cinkromátos alapozót javasoljuk. Az alapozott fémfelületre a TRINÁT

zománcot 2–3 rétegben kell felhordani.

Korábban már festett fémfelületeknél a felület állapotától függően kell a felületelőkészítést, az alapozást és festést elvégezni.

A TRINÁT zománc teljes száradása kb. 24 óra, két réteg felvitele között 8–10 óra száradási idő kell. A TRINÁT zománc kiadóssága a felhordás módjától függően 8–10 m²/liter. A TRINÁT zománc higítására TERPENOL hígító használható. A TRINÁT zománcsal a „csináld magad” mozgalom keretén belül könnyen és gyorsan végezhető el a festés azzal az előnnyel, hogy a gazdaságossági szempontok mellett sikerélményhez is juttatja a barkácsolót. (x)

Az ismertetett termékek használatára további részletes felvilágosítást ad a

BUDALAKK Festék- és Műgyantagyár

Marketing Igazgatóság

1055 Budapest, Balassi B. u. 7.

Telefon: 533-379, 314-579

Telex: 22-5667

PVC ereszcsatlórendszer

Gyártja:
Borsodi Vegyi
Kombinát

Vevőszolgálat:
1056 Budapest V.
Vöd utca 55
T: 180-214

Nem lustálkodunk!

Az utóbbi időben mind több olvasónk veti — írásban vagy szóban — a szemünkre, hogy úgy látszik ellustultunk, mert az „Ezermester sk” számaikat mind későbbben adjuk közre. A reklamáció jogos, hiszen például ez év első felében csak egyetlen szám jelent meg abban a hónapban, amelynek a száma a borítólapján olvasható.

A jogos reklamáció címzettje azonban nem a folyóirat anyagát évtizedek óta pontosan nyomdába adó szerkesztőségünk, hanem a folyóiratunkat most már rendszeresen mind nagyobb késedelemmel előállító Zrínyi Nyomda. S nyilvánvaló, hogy a késedelmes megjelenés nekünk — mint olvasóinknak — nemcsak bosszúságot, de jelentős anyagi és erkölcsi veszteséget is okoz!

Reméljük, hogy a jövő év elejére az illetékesekkel megtaláljuk a módot arra, hogy az „Ezermester sk” ismét a tárgyában jelenjék meg. Addig pedig — mást nem tehetvén, kérjük Kedves Olvasóinkat, hogy türelemmel és kitartóan keressék — akár még a következő hónapban is — lapunkat. Előre is köszönettel a hozzánk való hűségért:

a szerkesztőség

Ezermester-rejtvényünk

megfejtéséhez ezúttal szerszámismeretre és jó szemre van csak szükség. Ugyanis csupán azt kell felderíteni, hogy az ábrára hány szerszámot tudott összerakni az ügyes rajzoló. (Az a deszkadarab, „amire rakta” a szerszámokat, nem számít.)

Ha megvan a kulcsszám, meg kell szorozni önmagával és megfejtésként csak azt kell levelezőlapra a megjelenést követő hónap 15-ig beküldeni, hogy mennyi a kapott szorzat négyzetgyöke.

A helyes megfejtést beküldők között vásárlási utalványokat sorsolunk ki, melyeket az Ezermester Vállalat küld el a nyerteseknek.

Júniusi helyes megfejtésünk: Ezermester Bolt.

Májusi rejtvényünk megfejtői közül, vásárlási utalványt nyertek: **Síkhegyi Istvánné kübekháza, Balogh Istvánné zegedi, Bakos Ambrus nagykőrösi, Tarnai László soproni, Hollós Lóránt tatabányai, valamint Sziládi Endre, Kardos Péter, Keszler Erzsébet, Szabó Krisztina és Mészáros Judit budapesti olvasóink.**

Keresik — ajánlják

Bátor István örkényi olvasónk (2377 Zrínyi u. 9.) megvételre keresi lapunk 1976-tól 1985-ig megjelent egyes számait; Markó Gabriella az 1983/2-es (Bp. XIV., Antos I. u. 6. 1148); Barlay Antal az 1985/3-as (Bp., Nagy Sándor u. 99. 1204); Dorogi Félix (Putnok, Szeptember 6. tér, 3630) az 1957—58-as évfolyam és az 1959/2-es és 10-es számait; ifj. Tarsoly Károly (Debrecen, Micsurin út 100. 4031) az 1982/3—4-es és az 1983/2-es számokat; Csarkó János (Szeghalom, Péter András sor 53. 5520) az 1985/5-ös számot; Balogh József (Bp., Jávorfalja u. 47. 1162) az 1985/5-ös számot keresi megvételre.

Pethő Ernő (Debrecen, Szabadság u. 107. 4028) kis-könyvtárkötetünk 2., 5. és 6. kötetét keresi megvételre.

Simkó József (Bp., Bartók Béla út 1. 1114) az 1981/11-es számot keresi, cserébe kínál egyes régebbi számokat.

Cikkeinket minősítő csillagjeleink az elkészítés bonyolultságára, a szükséges ismeretekre utalnak; az egyszerűt fehér, a bonyolultabbat sötét csillag jelöli. Az eredetre utaló csillagok: egy = átvett, kettő = átdolgozott, három = eredeti. Két példa:

★★ = átdolgozott, bonyolult (pl. egy Philips vészvillogó).

☆☆☆ = eredeti, egyszerű (pl. hullámpapírból kivágható ülőbútor).

Várja Önt az építőanyagtelep és barkácsbolt

Budapest XX., Soroksár, Haraszti út 36.

(A sportpálya után, Szent István HÉV-megállónál, az 51. sz. út mellett.)

Kaphatók: csiszolt lambéria (méretre is), falburkolatok, pozdorja, farost, hajópadló, ajtók, zsalus ajtók, ablakok, zsalus ablak, ajtóalapok, parketta, bécsi fehér, boltíves ajtó, ablak.

NYITVA: HÉTKÖZNAP
8.30–15.30-ig,
SZERDÁN 8–11-ig,
SZOMBATON 7–13-ig

Gördíthető viráglepcső

Egy nagyobb erkély vagy terasz elképzélhetetlen a növények, virágok sokasága nélkül. A gördíthető viráglepcső nemcsak kellemes színofttal gazdagítja környezetünket, hanem egészségügyi (porszűrő) szerepe is jelentős. A lépcsős elrendezésű ládákkal virágos „domboldal” hatást érhetünk el (címképünkön látható).

A virágállvány alapja két darab $800 \times 600 \times 20$ mm-es faforgácslap (A). A két lapot merőlegesen össze-szeenyvezett és csavarozott fenyő keretszerkezet segítségével építjük össze. A fenyő 40×20 mm kereszt-metszetű legyen. Ezenkívül szükség lesz még 4 db fotelgörgőre (önbeálló kerekre) és végül 5 db virágládára (1. ábra).

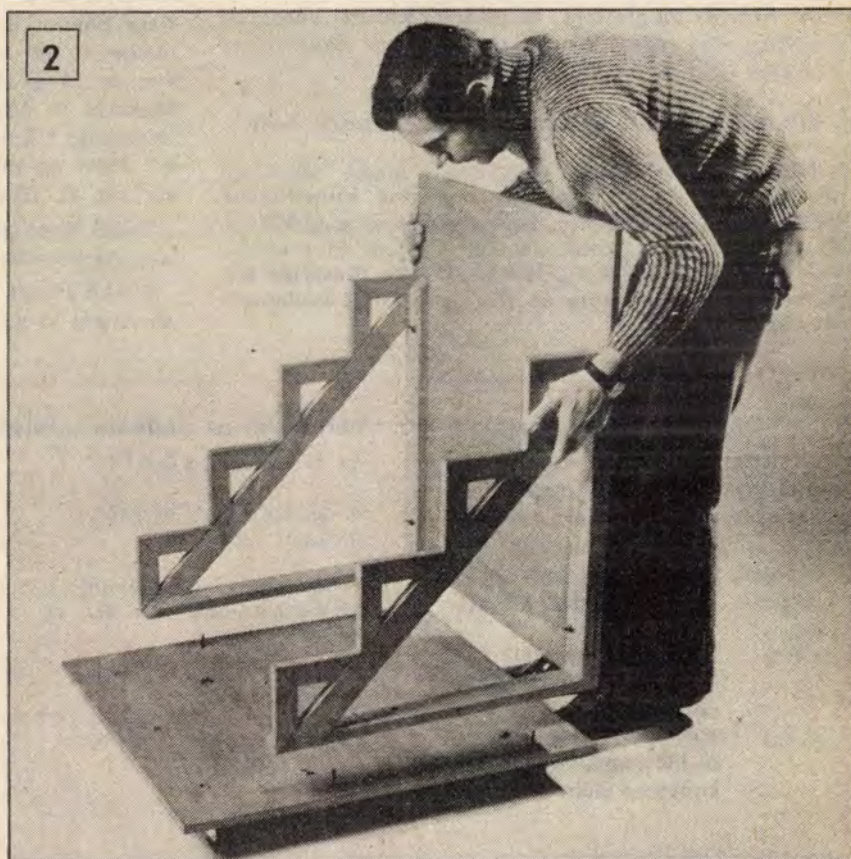
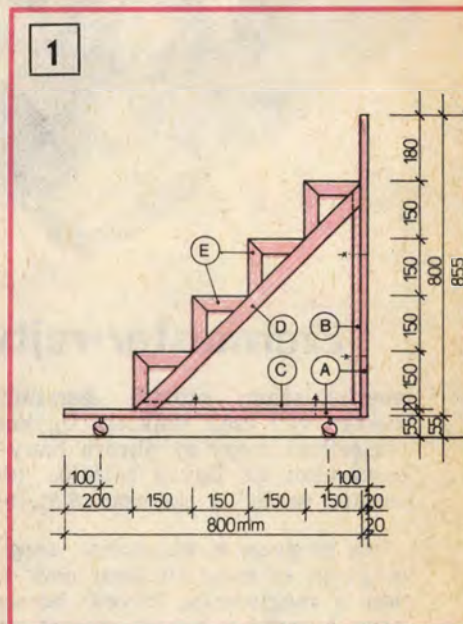
A munkát az anyagok leszabásával kezdjük. A tartókeret egyik befogója (B) 580, a másik (C) 600 mm hosszú. Az oldalról hozzácsavarozott átfogó (D) hossza 650 mm. A lépcsős váz lécdarabjai (E) 150–150 mm hosszúak, de mindkét végüket vágjuk le 45° -os szögűre. A szögben vágott bütös részeket a lépcsőfoknál egyszer 90° -osra illesszük, a másik részen pedig magát a bütös felületet helyezük az átfogó keret-léc élére. A négy lépcsőfok átlóhoz való erősítését 6 mm átmérőjű, rovátkolt felületű tiplikkel és enyvvel oldjuk meg.

Az átlós lécs két végéhez merőle-gesen csatlakoztassuk, majd csava-rozzuk a két befogó keretlécdara-bot. Az elkészített lépcsős tartóvá-zat rögzítjük a faforgács lapokhoz is (2. ábra) a 800 mm-es él mentén. Végül az alsó lapra szereljük fel a fotelgörgőket.

A kereskedelemben kapható $600 \times 150 \times 150$ mm-es virágládákat töltsük meg földdel és a viráglep-csőt betelepíthetjük növényekkel.

☆☆

— anz —

A VARIART elemek egyéni elképzeléseinek valóra váltásában segítenek!

vari **Art**

az Ön lehetősége!

VARIART elemekből a polctól a szekrényorig mindent összeállíthat!

A VARIART elemek minden oldalukon bevont faforgácslapok. A sokféle felhasználási lehetőséget a széles méretválaszték adja. Alapszín a fehér, az ajtóelemek barna és szürke színben is készülnek.

Gyártó: Nyugat-Magyarországi Fogyasztási Kombinát

9700 Szombathely, Zanati u. 26.
Tel.: 94/11-321

Forgalmazók: NYFK 21. üzeme

9700 Szombathely, Puskás Tivadar u. 12.
Tel.: 94/11-321, 184-es mellék

Erdei Termék Vállalat

1047 Budapest IV., Tinódi u. 2.
Tel.: 1/692-227

ABI

4030 Debrecen, Diószegi u. 36.
Tel.: 52/13-139, 17-458

Mátravidéki Építő- és Szakszövetkezet

3200 Gyöngyös, Kossuth L. u. 11.
Tel.: 37/11-285

A forgalmazó helyeken vevőszolgálatunk minden kedves érdeklődőnek felvilágosítást és szakmai segítséget nyújtanak!

Ára: 15,- F

ESKMESTER

Az

munka olcsóbb, gyorsabb,
gondosabb!

86/7

Divattáska
23. oldal